

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т.Г. Шевченка
Освітня програма	40563 Історія та археологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	032 Історія та археологія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	158
Повна назва ЗВО	Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т.Г. Шевченка
Ідентифікаційний код ЗВО	02125674
ПІБ керівника ЗВО	Стрілець Світлана Іванівна
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	http://chnpu.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/158>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	40563
Назва ОП	Історія та археологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Тип освітньої програми	Освітньо-професійна
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Бакалавр, Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського (далі -Інститут), кафедра всесвітньої історії та міжнародних відносин
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського - кафедра історії України, археології та краєзнавства - кафедра педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін. Природничо-математичний факультет: - кафедра інформатики і обчислювальної техніки Філологічний факультет: - кафедра іноземних мов.
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	проспект Миру, 13 м. Чернігів 14006
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	Історик, археолог. Викладач історії
Мова (мови) викладання	Українська, Англійська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	330753
ПІБ гаранта ОП	Острянюк Андрій Миколайович
Посада гаранта ОП	Доцент, завідувач кафедри історії України, археології та краєзнавства
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	a.ostrjanko@chnpu.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(050)-908-71-02
Додатковий телефон гаранта ОП	<i>відсутній</i>

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
заочна	1 р. 4 міс.
очна денна	1 р. 4 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Національний університет Чернігівський колегіум імені Т.Г. Шевченка (далі – Університет) є одним з найвідоміших ЗВО в Україні і веде свій родовід від Чернігівського колегіуму, заснованого 1700 р. Підготовку магістрів за спеціальністю «Історія» в Університеті було започатковано у 1998 р. У 2020 р. було розроблено й впроваджено нову освітню програму підготовки магістрів за спеціальністю 032 Історія та археологія на основі законодавства України «Про освіту» та «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, положень НУЧК імені Т. Г. Шевченка, а також за наслідками обговорення освітньої програми зі студентами та стейкхолдерами. Зокрема, було вдосконалено структуру та зміст підготовки – збільшено обсяг практичної підготовки, поглиблено мовну підготовку, урізноманітнено блоки вибіркових дисциплін, зафіксовано як пріоритетні принципи академічної доброчесності та поліпшено умови для реалізації академічної мобільності здобувачів освіти.

Внесення змін та доповнень до освітньо-професійної програми у 2021 р. зумовлено результатами її акредитації у жовтні 2020 р., зауваженнями та пропозиціями, висловленими експертною комісією та Галузевою експертною радою НАЗЯВО, ухваленням стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 032 Історія та археологія, затвердженого наказом МОН України 31.05.2021 р. № 603. Крім того, окремі положення освітньо-професійної програми потребують узгодження з Професійним стандартом на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 610 від 23.03.2021 р., новоствореними та оновленими положеннями «Про освітній процес», «Про освітню програму та гаранта освітньої програми» та ін. в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, затвердженими рішенням Вченої ради та введеного в дію наказом від 24.12.2020 р. № 436.

При підготовці нової редакції освітньо-професійної програми були враховані думки учасників освітнього процесу, стейкхолдерів та результати акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми 032 Історія та археологія освітнього рівня «бакалавр».

У відповідності з цим, були внесені уточнення в такі розділи:

- опис освітньої програми;
- загальні компетентності;
- спеціальні компетентності;
- програмні результати навчання.

Ці зміни стосуються організації освітнього процесу і спрямовані на концентрацію зусиль задля досягнення цілей освітньої програми, програмних результатів навчання, створення сприятливих умов для формування індивідуальної освітньої траєкторії, а саме:

- оптимізовано орієнтацію освітньої програми та її змістовну складову;
- запроваджено вільний вибір освітніх компонентів з урахуванням інтересів здобувачів освіти;
- збільшено обсяг практичної підготовки.

Освітньо-професійну програму було розглянуто та затверджено зі змінами та доповненнями Вченою радою Національного університету Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка (протокол № 10 від 30.06.2021 р.).

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2021 - 2022	3	2	1	0	0
2 курс	2020 - 2021	5	4	1	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	20927 Історія України 20928 Експертиза культурно-історичних цінностей 24810 Регіональна історія України 24811 Країнознавство та міжнародний туризм 24808 Європейські студії

	40274 Історія та археологія
другий (магістерський) рівень	7543 експертиза культурно-історичних цінностей 24802 Регіональна історія України 7321 Етнологія 7539 Всесвітня історія 40563 Історія та археологія 6460 Історія України 24801 Європейські студії 24803 Країнознавство та міжнародний туризм
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	47914 Історія та археологія

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	45501	16228
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	44827	16228
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	674	0
Приміщення, здані в оренду	591	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>ОП 032 Магістр 2021 final.pdf</i>	TbkJySL5W3LDD88MeuoJdhVf+AnQB8oLAUco8Gf7jco= =
Навчальний план за ОП	<i>Навчальний план ОП 032 Історія та археологія денна форма.pdf</i>	qKn9ZvUS1lqHdD+n2oHGyy1IhFIgVucrnIDBzKMKD4= =
Навчальний план за ОП	<i>Навчальний план ОП 032 Історія та археологія заочна форма.pdf</i>	QmK6CuhWUz2BK+CFLvoVgyUF34flkEEgo6zCBlCiKW U= =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>відгук Блакитний.pdf</i>	sRjToSpPcRkrRM+efyDLIcki88hxQcvW88778fqrtBs= =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>рецензія Бондар.pdf</i>	eJGxkjuX/BzzXU1NK53Q2EZ+7le2QnXdoycRhUjzUJU= =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>рецензія Нікітін.pdf</i>	feti4njoBsxdllHh8AwyXb8D8FJrCZVUAQ4dZPF4vnM= =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>рецензія Непотенко.pdf</i>	CcJmyL35BjQ1wdzfdaxfz5wrxtow1n8IbpfMGC68uFI= =

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Метою освітньої програми є підготовка конкурентоспроможного, висококваліфікованого історика, який володіє фундаментальними фаховими компетентностями, здатного до виконання оригінальних наукових досліджень, практичної діяльності в галузі гуманітаристики, освіти, культури, охорони культурної спадщини, державного управління.

З цією метою фокус освітньої програми зосереджено на засвоєнні досвіду організації та реалізації історичних досліджень як основи для формування у випускників уявлень про сучасні підходи до методології досліджень, опануванні методами роботи з інформацією історичних джерел різних типів, принципами, методами та способами організації та реалізації наукових історичних, у тому числі й археологічних, досліджень, а також на практиці написання історичних досліджень як основи фахової діяльності історика. Додаткові переваги на ринку праці надає вивчення іноземної мови, знайомство з сучасними інформаційними та комунікативними технологіями, оволодіння

методикою викладання історії у ЗВО. Освітній процес побудовано з урахуванням потреб формування у здобувачів освіти soft та digital skills. Створені умови для формування індивідуальної траєкторії навчання – дисципліни вільного вибору дозволяють додатково формувати фахові компетентності здобувачів освіти з урахуванням їхніх уподобань.

Узгоджено логіку та зміст підготовки за ОП на ОР бакалавр та магістр.

Значна частина змісту освітньої програми побудована на вивченні місцевих старожитностей.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

У Статуті Університету, затвердженому наказом МОН № 846 від 2 серпня 2018 р., вказано, що метою освітньої діяльності університету є підготовка висококваліфікованих та конкурентоспроможних на національному та міжнародному ринках праці фахівців для наукових та освітніх установ, органів державної влади та управління, підприємств всіх форм власності за всіма рівнями вищої освіти. Основними завданнями освітньої діяльності університету є: формування у студентської молоді цілісної наукової картини світу і сучасного світогляду, навичок самостійного наукового пізнання; формування освітніх програм виключно на фаховій основі, перехід до загальноєвропейського розуміння змісту галузей освіти та спеціальностей (https://drive.google.com/file/d/1oA5aM71jvQqUCXCH8ighNqyKWQY_v97W/view). У «Стратегії» розвитку університету на 2016-2021 рр., затвердженої рішенням вченої ради Університету (протокол №4 від 2 листопада 2016 р.), зазначено, що місія університету полягає у забезпеченні сучасної якісної та доступної освіти шляхом передачі студентам знань і досвіду викладачів, формування компетентностей та розвитку новітніх наукових і освітніх технологій; підготовці висококваліфікованих кадрів, які здатні до практичної реалізації отриманих знань й умінь, компетентностей у освіті, науці та виробництві (https://drive.google.com/file/d/oByJ_WEFXldX_Wjc2aFFsZo9idW8/view?resourcekey=o-uEgveo-CH84CEM69viV5Sg) Таким чином, цілі ОП цілком відповідають місії та стратегії ЗВО.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:

- здобувачі вищої освіти та випускники програми

Інтереси та пропозиції здобувачів вищої освіти щодо внесення змін і доповнень до ОП враховувалися на різних етапах співпраці та спілкування з ними. Здобувачі освіти були ознайомлені з результатами акредитаційної експертизи, висновками, зауваженнями та пропозиціями експертної комісії та ГЕР на засіданні кафедри історії України, археології та краєзнавства (протокол № 10 від 28 січня 2021 р.). В ході роботи над ОП були взяті до уваги зауваження та пропозиції випускників та здобувачів освіти, висловлені ними в ході анкетування (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/anketuvannya-2/>): було зменшено кількість дисциплін педагогічного спрямування й вилучено з ОП ОК «Правові основи вищої школи», «Філософія освіти», «Педагогіка вищої школи», посилено практичну складову «Методики наукового дослідження», курс «Археологічні пам'ятки Чернігово-Сіверщини» замінено курсом «Польова археологія», який краще відповідає цілям ОП. Було змінено підхід до добору вибіркових дисциплін – їхня кількість збільшена й вибір не обмежений лише пропонованим переліком, а поширений на загальноуніверситетський каталог.

З проектом оновленої ОП студенти мали можливість познайомитись у березні 2021 р. на засіданні кафедри історії України, археології та краєзнавства (протокол № 12 від 23 березня 2021 р.) й на етапі її затвердження у червні 2021 р. (протокол № 16 від 25 червня 2021 р.).

Знайомство студентів-випускників бакалаврату з новою ОП відбулося в червні 2021 р. в рамках профорієнтаційних заходів в Інституті.

- роботодавці

Представники роботодавців – Чернігівського обласного історичного музею імені В.В. Тарновського, Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній», Національного історико-культурного заповідника «Гетьманська столиця», обласного та міського управлінь освіти та науки, відділу туризму та промоції міста управління культури та туризму Чернігівської міської ради, які є діловими партнерами Інституту – бути присутніми на засіданнях кафедр та вченої ради Інституту (протоколи засідань кафедри історії України, археології та краєзнавства № 10 від 28 січня 2021 р., № 12 від 23 березня 2021 р., № 16 від 25 червня 2021 р., протоколи засідань Вченої ради Інституту № 6 від 29 січня 2021 р., № 11 від 25 червня 2021 р.), а також засіданнях робочої групи з розробки ОП, і брали участь в обговоренні підсумків попередньої акредитації та створенні нової редакції ОП. Пропозиції роботодавців головним чином стосувалися розвитку професійних компетентностей фахівців у сфері діловодства та документообігу, редагування наукових текстів, які відображені в програмних результатах навчання і стосуються практичних складників професійної підготовки майбутніх науковців та викладачів ЗВО, які б дозволили розширити можливості їхнього працевлаштування у музейних, архівних установах, туристичних компаніях, органах державної влади тощо і значною мірою були враховані в коригуванні змістовної частини обов'язкових освітніх компонентів ОП.

- академічна спільнота

Розроблення ОП 032 Історія та археологія відбувалося у тісній співпраці з колективом Інституту історії України НАН України на основі договору про співробітництво, яким передбачено складання спільних освітніх програм. В результаті обговорення освітньої програми з фахівцями НАН України, до блоків обов'язкових дисциплін було включено курс «Соціогуманітарне знання та історичне мислення в Україні у XIX – на початку XX ст.», а до вибіркових – «Генеалогія» та «Актуальні наукові та суспільні проблеми історії України періоду Другої світової

війни», які викладають провідні фахівці у зазначених галузях член-кореспондент НАН України, д.і.н. Ясь О.В., д.і.н. Лисенко О.Є. та д.і.н. Томазов В.В. Це дозволило ознайомити здобувачів освіти з сучасними підходами до гострих наукових та соціальних проблем, які мають глибоке історичне коріння.

Крім того, д.і.н., проф., член-кореспондент НАН України Г.В. Боряк у 2020-2021 н.р. очолював атестаційну комісію на ОП 023 Історія та археологія. Його пропозиції щодо вдосконалення змісту окремих освітніх компонентів враховані в ході складання ОП, зокрема при формуванні програмних результатів навчання.

Відтак, інтереси та пропозиції представників академічної спільноти безпосередньо впливають на формування результатів навчання здобувачів освіти, які навчаються за ОП 032 Історія та археологія.

- інші стейкхолдери

Редагування освітньої програми передбачало моніторинг інтересів та пропозицій стейкхолдерів. Адміністрація та науково-педагогічні працівники Інституту, його випускники активно співпрацюють з Чернігівським відділенням Малої академією наук учнівської молоді (кілька викладачів, які працюють на ОП, є членами журі обласного етапу конкурсу-захисту учнівських робіт та здійснюють керівництво їх написанням), громадськими організаціями, зокрема Чернігівською обласною організацією Національної спілки краєзнавців України, ГО «Спілка жінок Чернігівщини», «Асоціація освітян імені Софії Русової», «Інститут громадянської освіти та праці». Співпраця з громадськістю, спрямована на інформування стейкхолдерів щодо формулювання цілей і програмних результатів навчання, відбувається через особисті контакти, засоби масової інформації: виступи на радіо, інтернет-ресурси. Зустрічі з представниками громадськості відбувались на круглих столах з проблем історичної освіти. Вони висловили свої пропозиції щодо візії професійних якостей майбутнього фахівця, що було взято до уваги при формуванні програмних результатів навчання та фахових компетентностей випускника ОП.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Програмні результати навчання узгоджуються з тенденціями розвитку світової гуманітаристики та історичної науки зокрема. Цього вдається досягнути завдяки включенню до ОП освітніх компонентів, які дозволяють ознайомитися з сучасними трендами в історичній науці («Історія історичної науки», «Актуальні проблеми історичного джерелознавства», «Практикум з наукового історичного дослідження»), а також запровадженню вибіркового дисциплін, які на основі сучасних підходів поглиблюють фахові компетентності здобувачів освіти у актуальних для історичної науки та ринку праці предметних сферах. Можливість вивчати на вибір дисципліни «Генеалогія», «Архітектурна археологія», «Доба вікінгів в історії Європи», «Історія міжнародних відносин», «Становлення модерної Європи: культурний простір», «Археологічні пам'ятки Чернігово-Сіверщини», «Історія церкви в Україні», «Суспільно-політичні доктрини сучасності», «Сучасні політичні технології» та ін. реалізують сучасні тенденції розвитку історичної регіоналістики, глобальної історії, історії повсякденності, історичної урбаністики. Ринок праці вимагає від фахівців компетентностей, сформованих на основі міждисциплінарних підходів та «soft skills». Відповідність ОП тенденціям розвитку спеціальності та ринку праці досягається завдяки постійному підвищенню кваліфікації науково-педагогічних працівників, осучасненню змісту та методів навчання згідно з метою ОП, визначеними загальними і фаховими компетентностями, а також програмними результатами навчання.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

При складанні ОП 032 Історія та археологія було враховано вимоги до фахівця освітнього рівня магістр, сформульовані у стандарті вищої освіти України другого (магістерського) рівня за спеціальністю 032 Історія та археологія, у яких зафіксовано вимоги до фахівця в галузі історії.

При складанні ОП було враховано туристичний, історико-культурний та природно-рекреаційний потенціал Чернігівської області, розвиток якого здійснюється в рамках реалізації «Обласної цільової програми розвитку туризму у Чернігівській області на 2021-2027 роки», затвердженої рішенням обласної ради 28 жовтня 2020 р. (<https://chor.gov.ua/component/k2/item/10363-pro-zatverdzhennia-oblasnoi-tsilovoi-prohramy-rozvytku-turyzmu-v>), а також цільової «Програми проведення археологічних досліджень у Чернігівській області на 2021-2025 роки», затвердженої рішенням обласної ради 20 квітня 2021 р. (<https://chor.gov.ua/component/k2/item/11177-pro-zatverdzhennia-oblasnoi-tsilovoi-prohramy-provedennia-arkheol>), до реалізації яких залучені науково-педагогічні працівники та здобувачі освіти ОР магістр.

У змісті вибіркового освітніх компонентів ОП, зокрема «Археологічні пам'ятки Чернігово-Сіверщини», «Доба вікінгів в історії Європи», «Архітектурна археологія», значний акцент зроблено на історію регіону, що дозволяє реалізувати цілі ОП, використовуючи місцевий матеріал.

Регіональна проблематика є пріоритетною при написанні наукових досліджень та кваліфікаційних робіт.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Моніторинг освітніх програм з історії у вітчизняних та зарубіжних університетах за допомогою сучасних інформаційних технологій здійснюється постійно з метою коригування та осучаснення цілей і програмних результатів навчання, оптимізації структурно-логічної схеми підготовки, запровадження нових освітніх компонентів та технологій організації освітнього процесу. З цієї метою вивчались освітні програми Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Київського університету імені Бориса Грінченка, Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Дніпровського національного університету імені О. Гончара. Крім того, творчий колектив працівників ННІ історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського у складі проф. Острянка А.М., доц. Кеди М.К. та доц. Стрілюк О.Б. в рамках реалізації проекту «Європейський освітній простір:

можливість та виклики для України» програми Erasmus+ напряду Jean Monnet (реєстраційний номер 611363-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-MODULE, <https://www.facebook.com/EuropeanEducationalArea>) вивчають і адаптують для потреб ОП Історія та археологія кращі практики викладання у європейських університетах.

Науково-педагогічні працівники, які забезпечують викладання навчальних дисциплін ОП, проходять стажування у вітчизняних і європейських закладах вищої освіти; беруть участь у міжнародних і всеукраїнських конференціях та ін. заходах, в ході яких відбувається обмін досвідом з питань підготовки майбутніх істориків.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Результати навчання за ОП, повністю співпадають з результатами навчання визначеними у Стандарті вищої освіти України за спеціальністю 032 Історія та археологія, затвердженого наказом МОН України від 31.05.2021 р. № 603 (<https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>). Добір освітніх компонентів для ОП здійснювався з урахуванням вимог Стандарту і повністю забезпечує досягнення результатів навчання, а також формування загальних та спеціальних компетентностей.

Структурно-логічна схема, вміщена в ОП, дозволяє представити логіку засвоєння освітніх компонентів та перехід від теоретичного навчання до практичної діяльності за фахом в рамках практик – сформувати або вдосконалити загальні та спеціальні компетентності. Зміст освітніх компонентів, включених до нормативної частини підготовки за ОП, забезпечує досягнення цілей ОП, сформульованих в прогнозованих результатах навчання в Стандарті.

Досягнення цих результатів зумовлено системною та послідовною роботою з навчання здобувачів освіти здійснювати наукові історичні дослідження на основі сучасних методологічних підходів, з урахуванням сучасних технологій збирання та обробітку інформації, роботи з історичними, в тому числі з археологічними, джерелами, презентувати й відстоювати в усній чи письмовій формі, українською або іноземною мовою результати власних наукових студій з дотриманням принципів академічної доброчесності та професійної етики. При цьому освітній процес створює належні умови для формування не лише hard skills, але й soft skills.

Кожен освітній компонент, зважаючи на його змістовне наповнення, методіку викладання, забезпечує формування певного набору загальних та фахових компетентностей, а також робить необхідний внесок у досягнення результатів навчання.

Крім того, окремі освітні компоненти забезпечують формування спеціальних компетентностей, які передбачені професійним стандартом на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти»

(<https://mon.gov.ua/ua/news/zatverdzheno-standart-na-grupu-profesij-vikladachi-zakladiv-vishoyi-osviti>).

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Стандарт наявний.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

90

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

67

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

27

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Предметна область ОП 032 Історія та археологія лежить у вивченні історичного минулого людства в усіх його проявах. Таким чином, підготовка фахівців поєднує теоретичні знання про історичний процес, причинно-наслідкові зв'язки між подіями та явищами минулого, способи його пізнання, методи організації наукових досліджень в галузі історії та археології з практичною діяльністю пов'язаною з пануванням та реалізацією історичних досліджень, роботою з інформацією історичних джерел, написанням текстів досліджень, публічним представленням результатів наукових студій в усній та письмовій формах. В ході навчання формуються професійні компетентності, які забезпечують здатність організувати й проводити індивідуальні й колективні дослідження в галузі історії та археології з застосуванням сучасних інформаційних технологій, оволодіння інструментарієм історичної науки та методикою поширення й викладання наукових історичних знань як запоруки забезпечення тягlostі інтелектуальної традиції.

ОП Історія та археологія включає в себе освітні компоненти соціогуманітарної, історичної та педагогічної

спрямованості, що засвідчує її міждисциплінарний характер. Їх засвоєння відбувається паралельно, зважаючи на наявний попередній досвід навчання на освітньому рівні «бакалавр». Відібрані згідно з метою ОП освітні компоненти, вивчення яких формує фахові компетентності за спеціальністю Історія та археологія, забезпечують рівномірне і достотно щільне «покриття» предметного поля програми. При цьому формуванню фахових компетентностей відведено понад 50% часу, передбаченого на опанування ОП.

В результаті закінчення навчання за ОП Історія та археологія магістри мають можливість працевлаштуватися згідно з набутими фаховими компетентностями викладачами університетів та вищих навчальних закладів, науковими співробітниками, професіоналами в галузі історії, філософії та політології, архівної справи, освіти, туризму, зберігання музейних та бібліотечних фондів тощо. Випускники, зважаючи на предметну сферу ОП, набувають можливість продовжити навчання на наступному освітньому рівні і здобути ступінь доктора філософії у галузі історії.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Індивідуальна освітня траєкторія формується з урахуванням здібностей, мотивації, інтересів та досвіду здобувачів освіти. Формування індивідуальної освітньої траєкторії передбачено «Положенням про організацію освітнього процесу» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка

(<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>), «Положенням про дисципліни вільного вибору студентів» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка

(https://drive.google.com/file/d/1vsCXcG6rTxObTnMLaXdd6cQ2D_h7EfoO/view), «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка

(<https://drive.google.com/file/d/1ZJ3H4OGbpG7oUSRYcvaDQN3wlCw7GLEd/view>).

Формування індивідуальної освітньої траєкторії в рамках ОП 032 Історія та археологія забезпечується можливістю обрати дисципліни з каталогу вибіркових дисциплін рекомендованих для даної ОП (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/robochi-navchalni-programy/>) або університетського каталогу вибіркових дисциплін (<http://chnpu.edu.ua/university/about/public-info>). Загальний обсяг вибіркових дисциплін 27 кредитів – 30 % обсягу ОП 032 Історія та археологія.

Здобувачі освіти можуть опанувати додаткові ОК в рамках академічної мобільності або за пропозицією університету.

Здобувачі освіти не обмежені у виборі теми магістерської роботи та наукового керівника («Положенням про кваліфікаційну роботу в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (https://drive.google.com/file/d/1q1_OT8oQhMxZrXgctfFh-DPBMNR5aTg2/view)), а також мають право обирати місце проходження практик.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Право на вибір навчальних дисциплін передбачено «Положенням про організацію освітнього процесу» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>), «Положенням про дисципліни вільного вибору студентів» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка

(https://drive.google.com/file/d/1vsCXcG6rTxObTnMLaXdd6cQ2D_h7EfoO/view), «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка

(<https://drive.google.com/file/d/1ZJ3H4OGbpG7oUSRYcvaDQN3wlCw7GLEd/view>).

Для реалізації права вибору здобувачам освіти на початку першого семестру пропонуються для ознайомлення силабуси вибіркових дисциплін, які дають можливість познайомитися з концепцією курсів, їхніми цілями та завданнями, структурою, обсягом, формами проведення навчальних занять та підсумкового контролю, таймінгом освітнього процесу, викладачами тощо. Здобувачі освіти можуть отримати додаткові роз'яснення та консультації з приводу пропонованих дисциплін та процедури вибору у гарантії освітньої програми. Після цього він/вона обирають дисципліни із визначеним загальним обсягом в кредитах на семестр. В заяві на ім'я директора Інституту здобувач вказує дисципліни, який він просить включити до його індивідуального навчального плану на поточний навчальний рік. Згідно з поданими заявами формується групи для проведення занять. Обрання дисциплін на третій семестр відбувається в квітні-травні першого року навчання.

За ОП 032 Історія та археологія у першому семестрі пропонується обрати 1 ОК на вибір обсягом 3 кредити, у другому семестрі – 4 ОК загальним обсягом 12 кредитів, а у третьому семестрі – також 4 ОК загальним обсягом 12 кредитів.

Таким чином, вибірковий блок цієї становить 27 кредитів – 30 % обсягу ОП.

Щороку дисципліни за вибором можуть змінюватися. Внесення їх до робочого навчального плану регламентовано «Положенням про дисципліни вільного вибору студентів» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка

(https://drive.google.com/file/d/1vsCXcG6rTxObTnMLaXdd6cQ2D_h7EfoO/view).

Здобувачі освіти вільні у виборі теми магістерської роботи. Орієнтовний перелік тем магістерських робіт пропонується кафедрами ННІ історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського, однак остаточне формулювання теми здійснюється у співпраці здобувача освіти з науковим керівником. Надалі, згідно з «Положенням про випуск (кваліфікаційну) роботу» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка

(https://drive.google.com/file/d/1q1_OT8oQhMxZrXgctfFh-DPBMNR5aTg2/view), студент подає заяву на ім'я завідувача кафедри з проханням затвердити тему магістерської роботи, призначити наукового керівника та погодити графік виконання роботи. Кафедра на своєму засіданні розглядає і затверджує / відхиляє клопотання здобувача освіти. Після позитивного рішення кафедри тема магістерської роботи затверджується на засіданні вченої ради ННІ історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка здобувачів освіти за ОП 032 Історія та археологія та навчальним планом складає 18 кредитів –

20 % часу, відведеного на опанування ОП. Передбачено проходження археологічної, педагогічної, науково-дослідної практик. Проведення практик в університеті регламентовано «Положенням про організацію та проведення практики студентів» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1g-H1qke7302Kluyk-W8Ug7jNeIXUuJCW/view>). В ході практик відбувається формування фахових компетентностей, знайомство з професійною діяльністю історика, археолога, викладача. Археологічна практика проводиться на базі наукових станцій університету в Любечі та Седневі (Чернігівська область), а також у складі еспедицій Інституту археології НАН України. Педагогічна та науково-дослідна практики проводяться в Інституті, де здобувачі освіти мають змогу отримати педагогічний досвід, вдосконалюють навички дослідницької діяльності, роботи з джерелами, базами даних, написання наукових текстів.

Також в ході навчання практичні та семінарські заняття проводяться в музеях, заповідниках та архівних установах Чернігова з метою більш ґрунтовного ознайомлення і історико-культурною спадщиною регіону.

Як правило, задоволеність здобувачів освіти досвідом, набутим під час практик, має традиційно високий рівень, оскільки практики дозволяють спробувати власні сили в майбутній професії, відчутти вимоги роботодавця та здійснити самоаналіз готовності до майбутньої професійної діяльності.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

В ході навчання за ОП Історія та археологія здобувачі освіти на семінарських та практичних заняттях, в ході тренінгів, ділових ігор мають змогу сформувати комплекс соціальних навичок (soft skills). Зокрема, на семінарських заняттях з курсів «Історія історичної науки», «Соціогуманітарне знання та історичне мислення в Україні у XIX - на початку ХХІ ст.» вони формують і вдосконалюють навички ведення наукової дискусії, формулювання й відстоювання власної точки зору, рецензування та опонування виступу доповідача. В рамках роботи непрактичних заняттях з «Актуальних проблем історичного джерелознавства», «Практикуму з наукового історичного дослідження» та ін. здобувачі освіти опановують навички критичного мислення, вміння самостійної та колективної роботи, написання різних жанрів наукових текстів, поглиблюють навички дотримання академічної доброчесності. На заняттях з «Методики викладання історії у ЗВО» запроваджують інтерактивні методи викладання тощо. В результаті різноманітної діяльності на семінарських та практичних заняттях здобувачі опановують здатність вільно висловлюватись з приводу наукових, соціальних та політичних проблем, коректно відстоювати власну точку зору, навички самостійної та колективної діяльності, здатність до прийняття відповідальних управлінських рішень, вміння застосовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, демонструють прагнення до постійного самовдосконалення.

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

При внесенні змін до ОП 032 Історія та археологія були враховані вимоги професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства 23.03.2021 № 610 (<https://mon.gov.ua/ua/news/zatverdzheno-standart-na-grupu-profesij-vikladachi-zakladiv-vishoyi-osviti>). Зокрема загальні компетентності, визначені в ОП, повністю узгоджуються з компетентностями даного стандарту. Освітні компоненти ОП «Методика викладання історії у ЗВО» та «Педагогічна практика у ЗВО» формують необхідний набір компетентностей для здійснення у подальшому викладацької діяльності. А можливість обрати додатково вибіркові дисципліни «Актуальні проблеми педагогіки вищої школи», «Медіаосвіта» та «Європейський освітній простір: можливості та виклики для України» уможливило поглиблення професійних якостей викладача історії.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів з фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти здійснюється на основі розділу VI. Навчальний час студента, облікові одиниці навчального часу студента «Положення про організацію освітнього процесу» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79ca0b5mOe94RZJMt6WmpVf/view>). У ОП та навчальному плані визначено час, необхідний здобувачу освіти для виконання усіх передбачених видів навчальної діяльності, а саме: лекцій, практичних/семінарських занять, підсумковий контроль самостійна робота, необхідних для досягнення визначених результатів навчання. Річне навантаження студента складає 60 кредитів ECTS (1800 годин). Один кредит – 30 годин. Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента денної форми навчання, регламентується робочим навчальним планом і, як правило, повинен становити від 25% до 75% загального обсягу навчального часу студента, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Кількість годин на аудиторну роботу в рамках ОП складає від 25 до 50 % часу, відведеного на засвоєння одного освітнього компонента. Освітні компоненти, які передбачають практичну підготовку (археологічна, педагогічна та науково-дослідна/переддипломна практики) мають інший розподіл годин пов'язаний зі специфікою діяльності – увесь час відноситься до годин самостійної роботи здобувача освіти. Таким чином, в рамках ОП Історія та археологія застосовується ефективний механізм розподілу навчального часу здобувачів освіти для досягнення цілей ОП.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Освітня програма 032 Історія та археологія передбачає застосування лише елементів дуальної освіти, здійснюючи навчання не лише в навчальному корпусі та на території ЗВО, а й за його межами: в музейних установах, архівах, громадських організаціях та під час навчальних екскурсій – тобто в місцях подальшого потенційного працевлаштування здобувачів освіти. Структура ОП передбачає практики, в ході яких здобувачі освіти пробують свої сили у професійній діяльності у супроводі досвідчених колег, отримуючи допомогу та підтримку у роботі. Зокрема, вони проходять археологічну практику, співпрацюючи з фаховими археологами, педагогічну практику – під керівництвом досвідчених викладачів. Зрештою написання магістерської роботи на практиці відбувається в рамках співпраці дуету – здобувач освіти та науковий керівник, в рамках якого на практиці впроваджуються усі теоретичні знання, здобуті в аудиторії. Кроком на зустріч дуальній системі підготовки є істотне збільшення обсягів практичної підготовки в рамках ОП – 18 кредитів – 20 % загального обсягу ОП.

Очевидно, що розширення застосування методів дуальної освіти є запорукою якісної професійної підготовки здобувачів вищої освіти й сприятиме зменшенню розриву між теорією та практикою у фаховій підготовці здобувачів освіти за ОП Історія та археологія

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

Сторінка, яка містить відомості про правила прийому:
<http://chnpu.edu.ua/abiturient/magistr>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Конкурсний відбір на навчання на ОП 032 Історія та археологія проводився відповідно до «Правил прийому» (<https://drive.google.com/file/d/1vmvtuqor3OpbXVTpwgixU2lo81bkdvvA/view>). Усі питання, пов'язані з прийомом до Університету, вирішувалися Приймальною комісією.

Вступники на програму 032 Історія та археологія 2021 р. проходили конкурсний відбір за результатами ЗНО з іноземної мови та вступного письмового іспиту з історії. Принципи побудови програми з іноземної мови відповідають Загальноєвропейським рекомендаціям з мовної освіти щодо рівнів володіння мовою, які було введено в українську практику викладання й вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням на бакалаврських програмах (рівень B1-B2). Програма фахового іспиту з історії враховувала ПРН підготовки на освітньому рівні «бакалавр» (<https://drive.google.com/file/d/1gZ5xiz8A45Dzn16NbJ5ClIe-R2jM6AEA/view>). Вимоги знання мови та історії на бакалаврському рівні є логічним і необхідним для вступника на магістерську програму – знання історичних фактів, процесів, явищ, причинно-наслідкових зв'язків, здатність усно і письмово викладати свої думки – є основою для переходу до наукового вивчення історії, самостійних дослідницьких практик, підготовки до професійної діяльності в галузі історії та археології. При внесенні змін до ОП 032 Історія та археологія вдалося відійти від «конкретної» історії й досягти максимального зосередження на підготовці здобувачів освіти до майбутньої наукової та викладацької діяльності.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Зарахування результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, здійснюється на основі «Положення про організацію освітнього процесу» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка

(<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>) та «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка

(<https://drive.google.com/file/d/1ZJ3H4OGbpG7oUSRYcvaDQN3wlCw7GLEd/view>). Положення передбачають можливість навчання в іншому ЗВО за ідентичною чи спорідненою освітньою програмою і визначають процедуру перезарахування результатів навчання, отриманих в іншому ЗВО. Можливість перезарахування дисциплін визначається при формуванні індивідуального плану навчання в іншому ЗВО.

Перезарахування навчальної дисципліни можливо, якщо зміст опанованої у іншому ЗВО дисципліни та її обсяг в годинах не відрізняються більше ніж на 20 % від передбачених освітньою програмою або навчальним планом Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. При цьому кількість семестрів, впродовж яких вивчається дисципліна, структура дисципліни та форма підсумкового контролю до уваги не беруться. Інформація про кредитну мобільність здобувачів освітнього процесу, викладена у відповідних положеннях і є доступною на сайті університету.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Прикладів застосування даних правил на практиці через короткий термін навчання за ОП Історія та археологія поки що не було.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Відповідно до ст. 8 Закону України «Про освіту» результати навчання, здобуті шляхом неформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством. «Положення про організацію освітнього процесу» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>) конкретизує можливість зарахування результатів навчання в рамках неформальної освіти. У розділі V «Положення» визначено процедуру, за якою визнаються результати навчання, отримані у неформальній освіті. Університет може визнати результати навчання здобуті у неформальній освіті в обсязі, що, як правило, не перевищує 10% від загального обсягу кредитів передбачених освітньою програмою. «Положення» також визначає Порядок розгляду заяв про зарахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті. Документи, що регламентують зарахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, оприлюднено на сайті університету.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Зважаючи на те, що зміни у «Положення про організацію освітнього процесу» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка, які регламентують зарахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, внесені відносно нещодавно, поки що немає прикладів їхнього застосування.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Навчання та викладання навчальних дисциплін в рамках ОП Історія та археологія здійснюється із застосуванням форм та методів організації освітнього процесу, які перераховані у «Положенні про організацію освітнього процесу» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>) та у «Положенні про дистанційне навчання» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (https://drive.google.com/file/d/1gluLeBZbSavx_wxfenFfGfUrzzi2qOVn/view).

У процесі вивчення кожного ОК застосовується диференційований підхід до вибору методів навчання залежно від його змісту. У процесі реалізації ОП застосовуються різні методи навчання, зокрема методи організації і проведення навчально-пізнавальної діяльності (словесні, наочні, проблемно-пошукові), методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності (ділові ігри, навчальні дискусії, емоційний вплив педагога, заохочення пізнавальної діяльності тощо), методи контролю і самоконтролю в навчанні (опитування, письмові роботи, тестування, контрольні практичні роботи, самоконтроль тощо). Також використовуються інтерактивні методи навчання, зокрема такі як інтерактивні презентації, дискусії, «мозкова атака», метод «круглого столу», рольові та ділові ігри, навчальні тренінги, кейс-метод, практичні групові й індивідуальні завдання, моделювання професійної діяльності чи ситуації. Такий підхід сприяє досягненню програмних результатів навчання за ОП Історія та археологія.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Студентоцентрований підхід застосовується для визначення форм та методів викладання. Насамперед, викладачі консультують студентів щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії. «Положенням про організацію освітнього процесу» передбачено проведення зі студентами консультацій, індивідуальних занять, які сприяють задоволенню потреб конкретного здобувача освіти та співпраці викладача з ним у процесі навчання. Майже третину ОК ОП становлять вибіркові дисципліни. Здобувач освіти вільний у виборі теми магістерської роботи, бази проходження практики. Для потреб студентів забезпечено безперервний доступ до мережі Інтернет. Використання в освітньому процесі сучасних інформаційних технологій (мережі Інтернет, проекторів, мультимедійного обладнання) розширили можливості використання моделювання та візуалізації історії, презентацій та створення їх як засобу представлення результатів навчання тощо – тобто активної навчальної діяльності здобувачів освіти. Технології дистанційного навчання фокусують увагу здобувачів освіти на самостійній роботі. Крім того, студенти беруть участь у роботі вченої ради Інституту, обговорюють проблем організації освітнього процесу, методів навчання, у тому числі й зміни до ОП.

Результати анкетування засвідчили, що більшість здобувачів освіти задоволені методами та навчально-методичним забезпеченням освітнього процесу в Інституті (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/anketuvannya-2/>).

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Як для здобувачів освіти за ОП Історія та археологія у процесі навчання, так і для науково-педагогічних працівників в ході викладання забезпечується академічна свобода, яка полягає у незалежності учасників освітнього процесу під час провадження освітньої та наукової діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів. Відповідно до Закону України «Про освіту» і «Положення про організацію освітнього процесу» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>), науково-педагогічним працівникам

надається можливість формувати зміст дисциплін, вносити зміни в робочі програми, обирати методи навчання задля ефективного засвоєння знань, проводити заняття із застосуванням сучасних інформаційних технологій, обирати місце проведення занять.

Академічна свобода досягається завдяки тому, що під час виконання навчальних завдань, підготовки доповідей та проєктів, написання кваліфікаційних робіт здобувачі вищої освіти вільні у виборі тем досліджень. Здобувачі освіти, які навчаються за ОП Історія та археологія, мають право одночасно навчатися за декількома освітніми програмами в університеті або в інших закладах освіти, брати участь у формуванні індивідуального навчального плану, у роботі органів студентського самоврядування, організовувати й проводити мистецькі та культурні заходи.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Насамперед учасники освітнього процесу можуть заздалегідь ознайомитися з ОП Історія та археологія на сайті Інституту. На початку викладання дисциплін ОП кожен викладач знайомить здобувачів освіти з цілями, змістом та очікуваними результатами навчання, процедурою та критеріями оцінювання знань як це перебачено «Положенням про організацію освітнього процесу» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>). Тобто знайомство з цілями навчання та його програмними результатами відбувається або до початку аудиторних занять або на перших зустрічах викладача зі здобувачами освіти.

Анкетування здобувачів освіти засвідчує, що переважна більшість викладачів на перших заняттях знайомлять їх з особливостями вивчення дисципліни, формами та методами роботи, очікуваними результатами навчання, критеріями оцінювання тощо (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/anketuvannya-2/>).

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Насамперед, поєднання наукових досліджень з навчанням є необхідною умовою організації освітньої діяльності за ОП Історія та археологія, що є запорукою трансферу актуальних та сучасних наукових знань здобувачам освіти, формування у них необхідних професійних компетентностей. В рамках викладання навчальних курсів, зокрема «Актуальні проблеми історичного джерелознавства», «Origin of Modern Europe: Cultural Dimension / Становлення модерної Європи: культурний простір», «Практикум з наукового історичного дослідження» та ін. здобувачі освіти отримують практичні завдання, реалізація яких вимагає проведення мікродосліджень, результати яких оприлюднюються та обговорюються в ході аудиторних занять, сприяючи формуванню професійних компетентностей історика-дослідника, вдосконаленню мовленнєвої компетентності та формуванню «soft skills» – навичок ведення наукової дискусії, культури відстоювання власної позиції тощо.

Написання магістерської роботи та її захист передбачають попереднє оприлюднення результатів дослідження на наукових конференціях та семінарах. Переважна більшість здобувачів освіти оприлюднюють свої наукові здобутки на щорічній науковій конференції молодих вчених і студентів, яка проводиться в Інституті. Частина студентів оприлюднюють свої наукові здобутки у щорічному збірнику студентських наукових праць «Juvenia Studia» (<https://juvenia.nethouse.ua/>). Знайомство з «науковими ритуалами» та процедурами відбувається в ході попереднього захисту магістерських робіт на кафедрах Інституту та на засіданні атестаційної комісії.

Здобувачі освіти об'єднуються і працюють над науковими проблемами в рамках міжкафедральних проблемних груп – неформальних груп здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників, які утворюються за спільністю їхніх наукових уподобань. Зокрема в Інституті функціонують проблемні групи з історії повсякденності, історії церкви, соціальної історії раннього нового часу, джерел з історії України та ін., в рамках яких студенти мають можливість спілкування з наукових проблем між собою та з фахівцями.

Під час проходження практик – археологічної, педагогічної, науково-дослідної – часто-густо кристалізується інтерес здобувачів освіти до наукових студій, який надалі стає стартовим майданчиком для подальших досліджень, написання наукових статей, студентських конкурсних наукових робіт тощо.

Студенти залучаються до виконання держбюджетних тем, написання грантових проєктів, заходів з їх реалізації творчими колективами викладачів, чим залучається до знайомства з проєктною діяльністю, набувають організаційного досвіду.

Проблемами дослідницької роботи студентів переймаються органи студентського самоврядування, надаючи допомогу в організації студентських наукових форумів, а також «дорослих» наукових заходів.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення змісту освітніх компонентів передбачено «Положенням про освітню програму та гаранта освітньої програми» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка

(<https://drive.google.com/file/d/1XFUnjuvJkSaBHYpF3U74urxA9VrRrOfa/view>). Це передбачає:

- розробку й оприлюднення очікуваних результатів навчання;
 - дотримання вимог до диференціації програм підготовки за різними формами навчання;
 - процедури затвердження та регулярного перегляду програм із залученням зовнішніх експертів та зацікавлених осіб;
 - дотримання умов реалізації освітніх програм, забезпечення їх відповідними навчальними ресурсами;
 - аналіз ефективності реалізації навчальних програм, моніторинг успішності та досягнень здобувачів вищої освіти.
- Оновлення змісту ОК зумовлено новими науковими результатами, досягнутими у галузі, а також тенденціями у розвитку наукових досліджень в історії та археології.
- Оновлення змісту курсу «Історія історичної науки» (проф. Ячменхін К.М.) зумовлено змінами в історіографічній ситуації в Україні та світі, змінами методологічних орієнтирів і появою нових напрямів у історичних дослідженнях,

зокрема соціальної історії, глобальної історії, регіональної історії та ін.

У курсі «Актуальні проблеми історичного джерелознавства» (доц. Острянюк А.М.) з'явився розділ, присвячений електронним джерелам і способам роботи з ними, зумовлений входженням у повсякденну практику нових гаджетів-носіїв інформації, використанням інформаційних та комунікативних технологій.

Написання здобувачами освіти магістерської роботи спонукало трансформацію курсу «Методика наукового дослідження» у «Практикум з наукового історичного дослідження», в рамках якого здійснюється практичне навчання написанню окремих частин магістерської роботи, з'ясування евристичних можливостей різних дослідницьких методик та технік.

Викладання курсу «Соціогуманітарне знання та історичне мислення в Україні у XIX - на початку XX ст.» (Член-кореспондент НАН Ясь О.В.), а також пропозиція низки вибіркових курсів «Генеалогія» (д.і.н. Томазов В.В.), «Актуальні наукові та суспільні проблеми історії України періоду Другої світової війни» (проф. Лисенко О.Є.), «Усна історія» (доц. Коваленко О.О.), «Медіаосвіта» (доц. Стрілюк О.Б.), «Історія церкви в Україні» (доц. Тарасенко О.Ф.) – це реакція на інтелектуальні процеси у суспільстві.

Оновлення змісту археологічної складової ОП пов'язано з появою нормативного курсу «Польова археологія» (доц. Веремейчик О.М.) та розширенням пропозиції вибіркових курсів з археології: «Архітектурна археологія» (доц. Черненко О.Є.), «Археологічні пам'ятки Чернігово-Сіверщини» (доц. Веремейчик О.М.) та курсу «Доба вікінгів в історії Європи» (доц. Скороход В.М.).

Таким чином, постійно оновлюється не лише зміст окремих курсів в ОП Історія та археологія, але й набір освітніх компонентів ОП в цілому.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Розширення наукових контактів науково-педагогічних працівників, а також співробітництво університету з закордонними інституціями відкривають можливості використовувати результати цієї співпраці у практиці викладання. Зокрема, 2019 р. співробітництво кафедри Інституту з університетом Ньюкасла (Велика Британія) призвело до проведення спільної археологічної експедиції, яка досліджувала поселення на Подесенні доби вікінгів в Європі, учасниками якої стали здобувачі освіти ОП.

2019 р. творчий колектив викладачів Інституту у складі доц. Острянюк А.М., Кеда М.К. та Стрілюк О.Б. вибороли проєкт «Європейський освітній простір: можливість та виклики для України» програми Erasmus+ на пряму Jean Monnet (реєстраційний номер 611363-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-MODULE (<https://www.facebook.com/EuropeanEducationalArea>)) вивчають і адаптують для потреб ОП кращі практики викладання історії у європейських університетах.

2019 р. творчий колектив Інституту у складі проф. Коваленко О.Б., доц. Кеда М.К., доц. Кондратьєв І.В. взяв участь в українсько-білоруському проєкті «Дніпровський паром» (<https://dnieprparom.net/>), спрямованого на вивчення прикордонних територій України та Білорусі в історичній ретроспективі.

Того ж таки 2019 р. творчий колектив Інституту на чолі з доц. Кеда М.К. виграв проєкт в рамках програми Erasmus+ на пряму Jean Monnet (реєстраційний номер 611810-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-CHAIR).

Усі ці здобутки створюють можливості запровадження нових ОК для ОП.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Форми контролю навчальних дисциплін ОП передбачені «Положенням про організацію освітнього процесу» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>), у якому у п. 4.12 визначені поточний, підсумковий та повторний контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовки здобувачем вищої освіти до виконання конкретної роботи. Форми та методи поточного контролю визначені викладачами і зафіксовані у робочих навчальних програмах або силабусах. Форми та методи поточного контролю ураховують студентоцентризований та індивідуальний підходи в організації освітнього процесу, сприяють систематизації та закріпленню знань і вмінь студентів.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершальних етапах. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію студента. Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену або заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом. Результати складання екзаменів оцінюються за національною чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалою ECTS, а заліків – за двобальною шкалою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ECTS і вносяться в екзаменаційну відомість, індивідуальний навчальний план студента та індивідуальну навчальну картку студента. Студенти, які одержали під час сесії незадовільні оцінки, зобов'язані ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру. Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачу, другий – комісії, яка створюється розпорядженням директора Інституту. Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

Повторний контроль передбачає вибіркову перевірку залишкових знань студентів з окремих дисциплін з метою перевірки міцності і системності набутих знань та контролю якості освітнього процесу. В університеті такі заходи здійснюються в рамках проведення ректорських контрольних робіт у весняний або осінній семестр. Дисципліни для проведення цього контролю зазнають постійної ротації.

Такий системний підхід до проведення контрольних заходів у межах навчальних дисциплін освітньої програми 032 Історія та археологія дозволяє перевірити досягнення програмних результатів навчання.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Здобувачі вищої освіти, які навчаються за ОП Історія та археологія, мають чітке уявлення про форми контрольних заходів та зрозумілі критерії оцінювання навчальних досягнень. Це забезпечується шляхом відображення відповідної інформації в робочій програмі навчальної дисципліни та силабусі, структура та зміст яких обов'язково містять інформацію про поточний та підсумковий контроль.

У робочій програмі навчальної дисципліни наведений розподіл балів за змістовними модулями, а також вказані максимальні та мінімальні бали з кожного контрольного заходу з урахуванням їх важливості та трудомісткості. Якісні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів представлені у робочих програмах навчальних дисциплін як необхідний обсяг знань, вмінь та сформованих компетентностей. Викладачі не лише окреслюють у робочій програмі та силабусі критерії оцінювання з даної дисципліни, а й чітко і зрозуміло ознайомлюють з ними здобувачів вищої освіти. Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>) оцінювання навчальних досягнень здобувачів за кількісними критеріями здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, не зараховано); 100-бальною шкалою та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F). Крім того, використання освітніх платформ GoogleClassroom дозволяє розмістити на цій платформі критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, які є постійно для них доступні.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Механізми проведення контрольних заходів, засоби оцінювання неупередженості екзаменаторів, а також порядок оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження визначені в «Положенні про організацію освітнього процесу» (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>). До початку семестру здобувач вищої освіти може ознайомитися зі змістом робочих програм навчальних дисциплін та з інформацією про форми та терміни проведення контрольних заходів, які розміщені на офіційному сайті Інституту (графік навчального процесу, навчальний план, розклад занять) (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/>). Навчальні програми, робочі навчальні програми та інші навчально-методичні матеріали в електронному та роздрукованому вигляді знаходяться на кафедрах Інституту, сайті Інституту та на освітній платформі Google Classroom.

Графік проведення заліково-екзаменаційної сесії оприлюднюється на сайті та на дошці оголошень в Інституті. Крім того, кожний викладач заздалегідь (перед початком вивчення дисципліни або на першому занятті) ознайомити всіх здобувачів вищої освіти про критерії оцінювання, форму та терміни проведення контрольних закладів з дисципліни. Про наявність такої практики в Інституті свідчать і дані опитування здобувачів освіти (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/anketuvannya-2/>).

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Єдиною формою атестації здобувачів освіти освітнього рівня магістр – є захист кваліфікаційної роботи як це передбачено Стандартом вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія (<https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>). Відтак, форма атестації випускників ОП повністю збігається з вимогами Стандарту.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Проведення контрольних заходів регламентовано «Положенням про організацію освітнього процесу» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>), «Положенням про ректорські контрольні роботи» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/11QrQNIbCgIL4k6sp7xmt44P7uyRcPPiK/view>), «Положенням про випускню кваліфікаційну роботу» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (https://drive.google.com/file/d/1q1_OT8oQhMxzrXgctfH-DPBMNR5aTg2/view), «Положенням про організацію та проведення практики студентів» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1g-H1qke73o2Kluyk-W8Ug7jNeIXUuJCW/view>), «Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (https://drive.google.com/file/d/1TggRAFOOn49g08VcMd_XsZHGYnNpm5LPs/view) та «Положенням про екзаменаційну комісію» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (https://drive.google.com/file/d/1iGmPHfoIRFQ_B_qCUpxxADFJ7d2q06Y9/view). Усі ці документи розміщені на сайті Університету і перебувають у вільному доступі.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність екзаменаторів забезпечується: прозорістю усіх процедур, пов'язаних з проведенням поточного та підсумкового контролю, рівними умовами для всіх здобувачів (тривалість контрольного заходу, його зміст та

кількість завдань, механізм підрахунку результатів) та відкритістю інформації про критерії оцінки. Атестація випускників ОП і захист кваліфікаційних робіт проводяться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії. Здобувачі освіти та інші особи можуть здійснювати аудіо, відеофіксацію процесу захисту кваліфікаційної роботи.

Нормативними документами університету визначено правила перездачі контрольних заходів, оскарження результатів атестації.

У випадку порушення процедур оцінювання навчальних досягнень здобувач освіти може звернутись до адміністрації ННІ, студентської профспілки та органів студентського самоврядування, які мають вирішити суперечність на основі існуючих документів.

Випадків оскарження результатів контрольних заходів та атестації здобувачів освіти за ОП Історія та археологія та конфлікту інтересів не було. У разі виникнення конфлікту інтересів він має бути врегульований відповідно до "Положення про організацію освітнього процесу"

(<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>), "Положення про екзаменаційну комісію" (https://drive.google.com/file/d/1iGmPHfoIRFQ_B_qCUpxxADFJ7d2q06Y9/view).

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Здобувачі вищої освіти, які одержали під час складання сесії незадовільні оцінки, зобов'язані ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру. Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачу, другий – комісії, яка створюється директором Інституту. Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку («Положення про організацію освітнього процесу» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка

(<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>).

Випускник, який отримав оцінку «незадовільно» під час атестаційного екзамену або захисту кваліфікаційної роботи, відраховується з університету як такий, що виконав навчальний план, але не пройшов атестації і йому видається академічна довідка.

Повторне складання (перескладання) екзамену або захист кваліфікаційної роботи (проекту) з метою підвищення оцінки у поточному навчальному році не дозволяється. Студент, який не пройшов атестацію, допускається до повторного складання атестаційних іспитів упродовж 3-х років після закінчення університету "Положення про екзаменаційну комісію" (https://drive.google.com/file/d/1iGmPHfoIRFQ_B_qCUpxxADFJ7d2q06Y9/view), "Положення про кваліфікаційну роботу" (https://drive.google.com/file/d/1q1_OT8oQhMxzxXgctfFh-DPBMNR5aTg2/view).

Практика застосування цих підходів до атестації здобувачів освіти в Інституті відсутня.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів визначено у «Положенні про організацію освітнього процесу» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка

(<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>), «Положенні про екзаменаційну комісію» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка

(https://drive.google.com/file/d/1iGmPHfoIRFQ_B_qCUpxxADFJ7d2q06Y9/view), «Положенні про випускні кваліфікаційну роботу» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (https://drive.google.com/file/d/1q1_OT8oQhMxzxXgctfFh-DPBMNR5aTg2/view).

Практика застосування цих підходів до атестації здобувачів освіти в Інституті відсутня.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначені, насамперед, у Статуті Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

(https://drive.google.com/file/d/1oA5aM7ijvQqUCXCH8ighNqyKWQY_v97W/view), «Положенні про академічну доброчесність здобувачів освіти» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка

(https://drive.google.com/file/d/1TggRAFOOn49go8VcMd_XsZHGYnNm5LPs/view), "Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти" (<https://drive.google.com/file/d/1dGEbZC5r7MwZmAOUN6-NOWVmcY1T8rVX/view>), "Положення про випускні кваліфікаційну роботу"

(https://drive.google.com/file/d/1q1_OT8oQhMxzxXgctfFh-DPBMNR5aTg2/view).

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Технологічні рішення протидії порушенням академічної доброчесності спираються, насамперед, на «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка

(https://drive.google.com/file/d/1TggRAFOOn49go8VcMd_XsZHGYnNm5LPs/view), де передбачено заходи, спрямовані на ознайомлення здобувачів вищої освіти з правилами академічної доброчесності, зокрема, при виконанні письмових робіт, підготовці навчальних та кваліфікаційних робіт. Передбачено, що обов'язком учасників освітнього процесу – здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників – є дотримання вимог академічної доброчесності в освітній та/або науковій діяльності та недопущення порушення академічної доброчесності іншими учасниками освітнього процесу. У процесі вивчення навчальних дисциплін ОП викладачі звертають увагу здобувачів освіти на дотримання принципів академічної доброчесності під час підготовки до семінарських занять, виконання завдань самостійної роботи, проектів. Дотримання принципів академічної доброчесності обговорюються у процесі вивчення

навчальної дисципліни «Практикум з наукового історичного дослідження» (доц. Остряно А.М.).
Університет закупив програмне забезпечення для перевірки текстів наукових та кваліфікаційних робіт на унікальність (програма Plagiat.pl). «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка визначає порядок перевірки кваліфікаційних робіт на дотримання правил академічної доброчесності і наслідки виявлення їх порушень.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Вживаються заходи щодо ознайомлення здобувачів вищої освіти із поняттям та вимогами академічної доброчесності шляхом включення відповідного матеріалу до програм навчальних дисциплін ОП, проведення окремих лекцій, семінарів, тренінгів, круглих столів, індивідуальних консультацій для здобувачів освіти та в інші способи, що не суперечать чинному законодавству.

Наукова бібліотека Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка регулярно організовує демонстрацію роботи «антиплагіатної» системи та бере участь у розробленні методичних рекомендацій щодо оформлення кваліфікаційних робіт відповідно до особливостей роботи системи автоматизованої перевірки текстових документів на унікальність. На базі Наукової бібліотеки університету організовано роботу з перевірки наукових та кваліфікаційних робіт (проектів) студентів та викладачів на плагіат (програма Plagiat.pl).

Згідно з «Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка особа, яка набула статусу здобувача освіти упродовж місяця з дня набуття такого статусу ознайомлюють та зобов'язують дотримуватися академічної доброчесності. Своє зобов'язання особа скріплює власним підписом у відомості, яка зберігається в журналі обліку роботи академічної групи.

За участі здобувачів освіти ОП Історія та археологія 08 липня 2021 р. було проведено Круглий стіл "Академічна доброчесність в Україні та світі: стандарти і досвід" (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/08/kruglyj-stil-akademichna-dobrochesnist.pdf>).

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

«Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (https://drive.google.com/file/d/1TggRAFO4n49g08VcMd_XsZHGyYNpm5LPs/view) передбачає процедури попередження, виявлення та покарання за порушення правил академічної доброчесності, які передбачають відрахування здобувача освіти з університету в разі виявлення, зокрема, академічного плагіату при написанні статті чи тез виступу на конференції, круглому столі іншому науковому заході, у кваліфікаційній роботі, а також за вчинення хабарництва. Порушення ж правил академічної доброчесності при виконанні курсової роботи карається повторним виконання цього компоненту ОП.

Наразі випадків виявлення порушення правил академічної доброчесності учасниками освітнього процесу в ННІ історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського не зафіксовано.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Конкурсний добір викладачів ОП відбувається згідно із Законом України «Про вищу освіту», наказом МОН України від 05.10.2015 № 1005 «Про затвердження Рекомендації щодо проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)», «Положенням про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних і педагогічних працівників» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (2019)

(<https://drive.google.com/file/d/1MPU1swqn6RIaoN8y2ICPHee2-OYBJRzM/view>) та «Положенням про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (https://drive.google.com/file/d/0V_8Hc3966v4cQodISXdaQ2hIMTA/view?resourcekey=0-306APnujZjfCa7L1riuTww).

Учасники конкурсу подають документи, які засвідчують їхню наукову кваліфікацію, викладацький досвід та інші здобутки, значущі при конкурсному доборі. Кандидатури претендентів на конкурсний добір обговорюються на засіданні відповідної кафедри, в ході якого з'ясовуються усі необхідні для встановлення рівня професіоналізму претендентів питання, з урахуванням відповідності його/її професійних досягнень вимогам пункту 38 «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності», затверджених Постановою Кабміну 30.12.2015 р. № 1187 в редакції від 24.03.2021 р. № 365.

Таким чином, процедури конкурсного добору викладачів ОП містять механізми і можливості з'ясування рівня професіоналізму претендентів.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Представники роботодавців – науково-дослідних установ, музеїв, заповідників, архівів, загальноосвітніх навчальних закладів та закладів вищої освіти залучаються до роботи атестаційних комісій, що передбачено «Положенням про екзаменаційну комісію» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка

(https://drive.google.com/file/d/1iGmPHfoIRFQ_B_qCUpxxADFJ7d2q06Y9/view).

Зокрема, д.і.н., проф., член-кореспондент НАН України, заступник директора Інституту історії України НАН

України Г.В. Боряк у 2020–2021 рр. очолював атестаційну комісію у магістратурі. Освітній процес організований таким чином, що частина занять, навчальних екскурсій відбувається в музеях, заповідниках, архівах, в організації яких Інститут тісно співпрацює з представниками цих установ-роботодавцями. Роботодавці беруть участь у роботі вченої ради Інституту. Так, членом вченої ради є кандидат історичних наук, доцент, директор Чернігівської загальноосвітньої школи № 13 Ващенко А.В. Постійними учасниками наукових та освітніх заходів, презентацій в Інституті є Лаєвський С.Л., директор Чернігівського обласного історичного музею імені В.В. Тарновського, Потапенко О.М., директорка Комунального закладу «Чернігівський обласний пошуковий науково-редакційний центр» Чернігівської обласної ради. Вони ж брали активну участь в обговоренні ОП 032 Історія та археологія та вносили свої пропозиції щодо її вдосконалення.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

До проведення аудиторних занять залучаються провідні вітчизняні вчені – лідери думок у своїх наукових напрямках – співробітники Інституту історії НАН України. Зокрема, навчальні дисципліни «Соціогуманітарне знання та історичне мислення в Україні у XIX – на початку XXI ст.» викладає д.і.н., член-кореспондент НАН України Ясь О.В.; д.і.н., проф. Лисенко О.Є. у навчальній дисципліні «Актуальні наукові та суспільні проблеми історії України періоду Другої світової війни» залучає студентів до вивчення питань історичної пам'яті, чинників її формування та складників. Проблеми генеалогії, некрополістики, просопографії, етнічної історії України, історії української культури розглядаються в курсі «Генеалогія» д.і.н. Томазова В.В. Під час проходження археологічної практики студенти-магістри знайомляться з досвідом польових досліджень провідних археологів Чернігівщини та України, зокрема О.М. Веремейчик, О.Є. Черненко, В.М. Скорохода, члена-кореспондента НАН України Моці О.П.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

В університеті створені умови для професійного розвитку викладачів. Зокрема, функціонує аспірантура та докторантура з історичних наук – переважна більшість викладачів, які працюють на ОП – її випускники, з 1.09.2021 р. - Центр розвитку професійної майстерності й лідерства. В університеті відпрацьована процедура підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників згідно з «Порядком підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», затвердженого Постановою КМУ від 21.08.2019 р. № 800 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#n10>) та «Положенням про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників НУЧК імені Т.Г. Шевченка» (https://drive.google.com/file/d/1RKgX2oYzm5oS71L3FntI_liXe-x6Xf_r/view). За останні п'ять років усі викладачі, які забезпечують викладання курсів за ОП Історія та археологія пройшли підвищення кваліфікації. В університеті створена система матеріального заохочення науково-педагогічних працівників, які захищають дисертації, отримують вчені звання, беруть участь у підготовці здобувачів освіти у конкурсах та інтелектуальних змаганнях під егідою МОН. Зокрема, Кондратьєв І.В. 2020 р. отримав винагороду за захист докторської дисертації, проф. Ячменіхін К.М. та доц. Острянюк А.М. – за призові місця, які посіли здобувачами освіти під їхнім керівництвом у конкурсах, організованих МОН. Кафедра історії України, археології та краєзнавства тривалий час займає призові місця у конкурсі кафедр університету, за що отримувала матеріальну винагороду.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Згідно з «Правилами внутрішнього трудового розпорядку НУЧК» (https://drive.google.com/file/d/155HTMY27KH_YsoQVxbZi4Lk-ux6ol2_e/view) та «Положенням про преміювання працівників (додаток 2 до Колективного договору – https://drive.google.com/file/d/1e-sEsqdeDdzIdW5t8H-V2hMoJcdMO_C/view) в університеті функціонує система заохочення викладачів до вдосконалення викладацької майстерності, визначено критерії та підстави для виплати премій. При присудженні наукового ступеня кандидата чи доктора наук викладач отримує одноразову фінансову винагороду, а щомісячну доплату за науковий ступінь кандидата і доктора наук у розмірі відповідно 15% і 25% посадового окладу та за вчене звання доцента і професора 25% і 33% відповідно. Щорічно проводиться конкурс на визначення кращої кафедри університету (https://drive.google.com/file/d/1mSBVj4_nGu1rG-UhWGQvskRhZOKYrIHq/view). До розгляду подаються відомості про наукову та організаційно-педагогічну діяльність викладачів кафедр, загальні дані по кількості публікацій у вітчизняних та зарубіжних виданнях, участі викладачів кафедр в конференціях різного рівня тощо. Заохочується також студентська наукова діяльність. Викладач, який керував написанням конкурсної роботи, виконавець якої посів призове місце на конкурсі студентських наукових робіт, або займався підготовкою студента, який посів призове місце на Всеукраїнській олімпіаді чи турнірі, отримує грошову винагороду. Впроваджується рейтингове оцінювання діяльності НПП (<https://drive.google.com/file/d/1ghgPjqZh-Q6P7t6NCN-cJ2Ksn3oS282H/view>).

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують

досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

НУЧК імені Т.Г. Шевченко має достатньо розвинену матеріально-технічну базу, яка відповідає ліцензійним вимогам. Ресурси університету складаються з приміщень загальною площею 45501 м², серед яких навчальна площа складає 16228 м², та приміщення Інституту, у якому проходять заняття у студентів ОП Історія та археологія. В університеті є Наукова бібліотека площею 1554 м², що має 2 читальні зали та комп'ютерну залу площею 304 м². Філія наукової бібліотеки (площа – 74,2 м²) знаходиться в навчальному корпусі Інституту. Бібліотека має електронні та паперові каталоги та ресурси, репозитарій, якими можуть вільно користуватися здобувачі вищої освіти, систематично видає бібліографічні покажчики, інформує про нові надходження, надає послуги МБА (<https://library.chnpu.edu.ua>), Інтернет і Wi-Fi на безоплатній основі. Бібліотека постійно оновлює ресурси і надає безоплатний доступ до видань, що входять до баз Scopus та WOS. Навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін ОП зберігається на сайті та кафедрах інституту (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/>). Дисципліни ОП достатньо забезпечені навчально-методичною літературою. Використовуються Інтернет-ресурси та інші інформаційні джерела, що забезпечує всебічну підготовку магістрантів, які навчаються на ОП. Матеріально-технічна база, інформаційне та навчально-методичне забезпечення Інституту гарантують належне формування фахових компетентностей здобувачів освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Освітнє середовище, створене в університеті, включає в себе усі матеріальні і нематеріальні засоби, які забезпечують успішне навчання, добробут та дозвілля здобувачів освітнього процесу. Для забезпечення освітніх потреб функціонує бібліотека з читальними та комп'ютерними залами, безкоштовним доступом до мережі Інтернет, паперових та електронних ресурсів бібліотеки – каталогу, репозитарію, книгозховища. В Інституті функціонують археологічні лабораторії, центр досліджень історії церкви, які сприяють науково-дослідній діяльності здобувачів освіти. Для іногородніх здобувачів освіти є гуртожиток, у якому створено належні умови для навчання і відпочинку. Сформована система роботи по забезпеченню студентського дозвілля, у якому активну участь беруть представники студентського самоврядування. Виявлення і врахування потреб здобувачів освіти здійснюється шляхом звернення до адміністрації ННІ, ректорату, профспілкового комітету, студентського самоврядування, електронної скриньки довіри (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/skrynka-doviry/>, <http://chnpu.edu.ua/university/about/zabezpechennya-yakosti-osviti>). Для виявлення рівня задоволеності станом освітнього середовища проводиться опитування здобувачів освіти, які засвідчують, що студенти почуваються комфортно в навчальному корпусі Інституту і в цілому задоволені умовами навчання. За їхніми свідченнями, дирекція Інституту та викладачі відкриті до спілкування та готові йти на зустріч для задоволення потреб та інтересів осіб, що навчаються (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/anketuvannya-2/>).

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

В університеті функціонують відділ охорони праці, який забезпечує контроль за безпечним станом освітнього середовища у підрозділах університету, медичний пункт і психологічна служба (Положення «Про психологічну службу» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка https://drive.google.com/file/d/1qcUrYum1JoKesi1r-Er3f_UjSrkC8GrG/view). У НУЧК імені Т. Г. Шевченка та Інституті постійно проводиться комплекс заходів, спрямованих на збереження здоров'я здобувачів вищої освіти. Він включає заходи з проведення інструктажів з техніки безпеки як під час навчання в аудиторіях так і під час проведення практик, проживання у гуртожитку, забезпечення комфортних умов у освітньому процесі та комфортних умов проживання, а також проводяться інструктажі з профілактики COVID-19. Відомості по проведенні інструктажі зберігають у журналах академічних груп. Проводяться медичні огляди та організовується відпочинок здобувачів вищої освіти. НУЧК імені Т.Г. Шевченка та Інститут мають безпечне та комфортне середовище для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що підтверджують опитування здобувачів освіти (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/anketuvannya-2/>).

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Освітня підтримка здобувачів вищої освіти у фаховій підготовці здійснюється через кафедри Інституту та університету, які забезпечують навчально-методичний супровід освітнього процесу. Освітня підтримка здійснюється викладачами під час аудиторних занять, консультацій та з використанням інформаційних технологій – відеоконференцій (через Zoom, Skype, Google meet), платформи дистанційного навчання (Google Classroom), хмарних сховищ (Google Disk), електронної пошти, про що свідчать результати анкетування здобувачів освіти (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/anketuvannya-2/>). Організаційна підтримка студентів: для вирішення організаційних питань за академічними групами закріплені куратори, обрані старости груп. Механізм цієї підтримки такий: дирекція – кафедри – куратори – старости академічних груп – студентський загальний. Куратори академічних груп здійснюють моніторинг ситуації в групі, надають підтримку за потреби, періодично відвідують студентів у гуртожитках, дають їм поради тощо. Механізм інформаційної підтримки здобувачів вищої освіти відбувається у процесі діяльності наукової бібліотеки НУЧК імені Т.Г. Шевченка. Фонди бібліотеки нараховують 576012 видань, в тому числі 432580 примірників навчальних видань та 83035 примірників наукових видань. Філія наукової бібліотеки НУЧК імені Т.Г. Шевченка, що знаходиться у Інституті, нараховує 36769 примірників видань. У науковій бібліотеці 10 комп'ютерів для читачів.

Площа читальних залів (2 читальні зали та комп'ютерна зала) складає 304 м². Читальні зали розраховані на 152 місця. Інформаційну підтримку здобувачі вищої освіти також отримують на кафедрах Інституту, які здійснюють навчально-методичний супровід дисциплін ОП у паперовій та електронній формах.

Консультативна підтримка здобувачів вищої освіти проводиться за розкладом, який у вигляді графіків оприлюднений на кафедрах Інституту. Розклад консультацій відомий студентам. Проводяться групові консультації напередодні заліків та екзаменів. Окрім того, постійно проводяться індивідуальні консультації викладачів зі здобувачами вищої освіти з метою написання наукових робіт.

Соціальна підтримка здобувачів вищої освіти полягає у забезпеченні за потреби гуртожитком університету, у якому є медпункт. Університет має їдальню. В університеті та інституті діють органи студентського самоврядування та студентський профком.

Куратори академічних груп та Дирекція Інституту постійно проводять профілактичні заходи, тренінги, спортивні змагання для підтримки та фізичного та психічного здоров'я здобувачів вищої освіти (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/>).

За результатами анкетування здобувачів освіти переважна більшість студентів задоволені освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/anketuvannya-2/>).

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

У НУЧК імені Т.Г. Шевченка розроблено і затверджено «Положення про організацію супроводу студентів з інвалідністю» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (2018) (https://drive.google.com/file/d/1ZxipybgQXSXrG8guCzVnu631Z7nnfi_p/view).

У головному корпусі НУЧК імені Т.Г. Шевченка встановлено пандус та обладнано убиральню для осіб з особливими освітніми потребами, інформаційні таблички зі шрифтом Брайля.

Здобувачі вищої освіти з інвалідністю беруть активну участь у суспільному житті університету та Інституту, залучаються до органів студентського самоврядування.

Здобувачі вищої освіти з інвалідністю залучаються до наукової роботи – написання наукових статей, виступи на конференціях, участь у наукових гуртках та конкурсах наукових робіт.

Одним з напрямів роботи зі здобувачами з інвалідністю є залучення їх до участі у творчих конкурсах, спортивних змаганнях, фестивалях, концертах тощо.

В університеті та інституті формується толерантне ставлення до здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, проводяться профілактичні заходи, консультації та роз'яснювальні бесіди для пропаганди досягнень людей з інвалідністю.

Серед здобувачів вищої освіти за ОП, що акредитується, особи з особливими освітніми потребами не навчаються.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій регламентовані «Положенням про врегулювання конфліктних ситуацій» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1UUGS8QF6-PoNoAu6Fd8Q28meVtzH-8Mm/view?usp=sharing>), «Положенням щодо протидії булінгу» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (https://drive.google.com/file/d/1A-G_HYNKDvVa96Hp9Fkje1_MG01sNuI_/view).

В Інституті не було прецедентів, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією. Відносини між викладачами та здобувачами освіти побудовані на взаємоповазі, толерантності та добрих стосунках. Представники студентської ради інституту беруть участь у Вченій раді Інституту.

Для учасників освітнього процесу у НУЧК імені Т.Г. Шевченка політика та процедура врегулювання конфлікту інтересів здійснюється відповідно до Закону України «Про запобігання корупції».

Задля попередження й врегулювання конфліктних ситуацій в університеті функціонує комісія з питань врегулювання конфліктних ситуацій, склад якої затверджується ректором університету терміном на один календарний рік і формується першим проректором для вирішення конкретної конфліктної ситуації. У разі виникнення відповідної ситуації здобувач вищої освіти або співробітник мають право подати особисте звернення на ім'я ректора або залишити його в «скриньці довіри», після чого відбувається засідання комісії та протягом десяти робочих днів з моменту отримання звернення приймається рішення щодо необхідних заходів. У процесі вивчення обставин виникнення конфлікту за потреби комісія залучає спеціалістів з психологічної служби. Антикорупційні заходи скеровані на: запобігання корупції, у тому числі на виявлення та усунення причин корупції (профілактику корупції); виявлення, розкриття та розслідування корупційних правопорушень.

У разі виявлення подібних конфліктів вони мають бути висвітлені на сайті університету. Урегулювання повинно відбуватись за допомогою наступних заходів:

- усунення працівника від виконання завдання;
- встановлення додаткового контролю за виконанням працівником відповідного завдання;
- обмеження у доступі працівника до певної інформації;
- перегляду обсягу функціональних обов'язків працівника;
- переведення працівника на іншу посаду;
- звільнення працівника.

На інформаційних стендах у НУЧК імені Т.Г. Шевченка розміщено відповідну інформацію (номер телефону для здійснення повідомлень, електронну адресу тощо), за яким можна повідомити про конфліктні ситуації. Розгляд звернень, скарг і заяв, що надходять до НУЧК, відбувається відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», Закону України «Про звернення громадян».

За підсумками анкетування здобувачів освіти, випадків булінгу, сексуальних домагань тощо виявлено не було, а інформування про питання протидії корупції, на їхню думку, відбувається постійно (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/anketuvannya-2/>).

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП 032 Історія та археологія регулюються «Положенням про освітню програму та гаранта освітньої програми» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1XFUnjuvJkSaBHYpF3U74urxA9VrRrOfa/view>), «Положенням про організацію освітнього процесу» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>), та «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1dGEbZC5r7MwZmAOUN6-NOWVmcY1T8rVX/view>).

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Перегляд ОП здійснюється у відповідності з «Положенням про освітню програму та гаранта освітньої програми» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1XFUnjuvJkSaBHYpF3U74urxA9VrRrOfa/view>) і відбуваються, як правило, з урахуванням результатів моніторингу та побажань стейкхолдерів.

Попередня освітня програма була складена 2020 р. й активно обговорювалась учасниками освітнього процесу, роботодавцями та громадськістю.

Пропозиції здобувачів освіти, що були враховані при розробці та реалізації ОП, здебільшого полягали в розширенні можливостей випускників ОП щодо їх працевлаштування, у формуванні «soft skills» у процесі навчання, поглибленні мовної підготовки, збільшенні практичних складників професійної підготовки майбутніх науковців та гуманітаріїв, ознайомленні їх з інноваційними освітніми технологіями.

Зауваження роботодавців стосувалися поглиблення практичної підготовки здобувачів освіти, ознайомлення з сучасними концепціями історіописання, запровадження спеціалізованих дисциплін, які б поглиблювали фахові компетентності, зокрема, у музейній діяльності, сфері діловодства та документообігу, редагування наукових текстів, управлінській сфері, відображені в програмних результатах навчання і стосуються практичних складників професійної підготовки майбутніх науковців та викладачів ЗВО.

Внесення змін та доповнень до освітньо-професійної програми зумовлено результатами її акредитації у жовтні 2020 р., зауваженнями та пропозиціями, висловленими експертною комісією та Галузевою експертною радою НАЗЯВО, ухваленням стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 032 Історія та археологія, затвердженого наказом МОН України 31.05.2021 р. № 603. Крім того, окремі положення освітньо-професійної програми потребують узгодження з положеннями «Про освітній процес», «Про освітню програму та гаранта освітньої програми» в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, затверджених рішенням Вченої ради та введеного в дію наказом від 24.12.2020 р. № 436.

При підготовці нової редакції освітньо-професійної програми були враховані думки учасників освітнього процесу, стейкхолдерів та результати акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми 032 Історія та археологія освітнього рівня бакалавр.

У відповідності з цим, були внесені уточнення в такі розділи:

- опис предметної області програми;
- інтегральна компетентність;
- загальні компетентності;
- спеціальні компетентності;
- програмні результати навчання.

Ці зміни спрямовані на концентрацію зусиль задля досягнення цілей освітньої програми, програмних результатів навчання, створення сприятливих умов для формування індивідуальної освітньої траєкторії, а саме:

- оптимізовано орієнтацію освітньої програми та її змістовну складову;
- запроваджено вільний вибір освітніх компонентів з урахуванням інтересів здобувачів освіти;
- збільшено обсяг практичної підготовки.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Здобувачі вищої освіти залучені до участі у роботі кафедр Інституту, діяльності органів громадського самоврядування університету та інституту, вчених рад Інституту та університету, органів студентського самоврядування. Це забезпечує і їхнє залучення до перегляду освітніх програм.

Під час останнього перегляду ОП 032 Історія та археологія серед здобувачів вищої освіти та випускників ОП було проведено анкетування з метою з'ясування думок і пропозицій стосовно змісту ОП та процедур забезпечення її якості (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/anketuvannya-2/>).

Здобувачі освіти були учасниками процесу обговорення змін і доповнень до ОП (протокол засідання кафедри історії України, археології та краєзнавства № 10 від 28.01.2021 р., № 12 від 23.03.2021 р., № 16 від 25.06.2021 р.; протокол

засідань Вченої ради Інституту № 6 від 29.01.2021 р., № 11 від 25.06.2021 р.).

Пропозиції щодо внесення змін до ОП Історія та археологія другого (магістерського) рівня вищої освіти обговорювались на засіданні студентської ради Інституту (протокол № 5 від 26.02.2021 р.)

Пропозиції здобувачів освіти були враховані при розробці та реалізації ОП, зокрема в частині добору ОК для забезпечення досягнення цілей ОП, формування індивідуальної траєкторії студента, вдосконалення процедури вибору дисциплін та їхньої спрямованості. Окремо враховані побажання студентів щодо організації освітнього процесу, впорядкування розкладу занять, можливостей індивідуального навчання, засобів організації дистанційного навчання.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Згідно з «Положенням про органи студентського самоврядування» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка, їх основні завдання полягають у сприянні навчальній, науковій та творчій діяльності студентів; забезпеченні інформаційно-молодіжної, правової, психологічної, допомоги студентам (спільно з відповідними службами). Органи студентського самоврядування мають право, зокрема, вносити пропозиції щодо змісту навчальних планів і програм. За таких умов відбувається їх участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП.

(https://drive.google.com/file/d/oB_8Hc3966v4camFmV2V5YS12N1E/view)

Участь студентського самоврядування у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП регламентується і

«Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка

(<https://drive.google.com/file/d/1dGEbZC5r7MwZmAoun6-NOWVmcY1T8rVX/view>).

Згідно з цим Положенням, з метою постійного моніторингу життєдіяльності університету з надання освітніх послуг факультетами/інститутом, кафедрами та окремими НПП, систематично проводиться анкетування здобувачів вищої освіти.

Зокрема, пропозиції щодо внесення змін до ОП Історія та археологія другого (магістерського) рівня вищої освіти обговорювались на засіданні студентської ради Інституту (протокол № 5 від 26.02.2021 р.).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Внесення змін і доповнень до ОП Історія та археологія здійснювалось за безпосередньої участі роботодавців.

Зокрема на засіданнях кафедри історії України, археології та краєзнавства, на яких обговорювались зміни до ОП були присутні С.Л. Лаєвський, директор Чернігівського обласного історичного музею імені В.В. Тарновського, кандидат історичних наук О.М. Бондар, головний спеціаліст відділу туризму та промоції міста управління культури та туризму Чернігівської міської ради (протокол засідання кафедри історії України, археології та краєзнавства № 10 від 28.01.2021 р., № 12 від 23.03.2021 р., № 16 від 25.06.2021 р.).

Крім того, представники роботодавців залучені до організації археологічної та науково-дослідної практик здобувачів освіти. Відтак від них безпосередньо залежить якість організації практик та підготовки майбутніх фахівців.

Представники роботодавців стали рецензентами оновленої ОП і позитивно оцінили зміни й доповнення внесені до неї (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/osvitni-programy/>).

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Збирання інформації щодо кар'єрного росту випускників ОП 032 Історія та археологія проводиться регулярно. Ця інформація узагальнюється дирекцією інституту і відображаються у низці публікацій. Зокрема, 2016 року було видано збірник-довідник «Кандидати і доктори наук – випускники історичного факультету / Навчально-наукового інституту історії, етнології та правознавства імені О.М. Лазаревського Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка». Чернігів: Видавець Лозовий В.М., 2016. 92 с. Це друге видання збірки. Цей процес динамічний і здійснюється шляхом опитування випускників моніторинговою групою викладачів. У такий спосіб випускники діляться власним досвідом працевлаштування та надають інформацію щодо практичного застосування загальних і професійних компетентностей, здобутих під час навчання.

Слід відмітити, що кожного року в останню суботу березня відбувається зустріч випускників ННІ імені О.М. Лазаревського де проходить обмін думками та інформацією щодо працевлаштування і кар'єрного шляху випускників.

Результати анкетування випускників ОП враховуються при розробці та перегляді ОП (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/anketuvannya-2/>).

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

В університеті наприкінці 2020 р. створено відділ забезпечення якості освіти, який надає інструктивну та консультативну допомогу гарантам ОП, здійснює моніторинг ОП

(<https://drive.google.com/file/d/1mtVSBRqgDWUYJBxtL6qCACZWfOWOjUz/view>), ухвалено «Положення про освітню програму та гаранта освітньої програми» в НУЧК імені Т.Г. Шевченка

(<https://drive.google.com/file/d/1XFUnjuvJkSaBHYpF3U74urxA9VrRrOfa/view>), «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти» в НУЧК імені Т.Г. Шевченка

(<https://drive.google.com/file/d/1dGEbZC5r7MwZmAoun6-NOWVmcY1T8rVX/view>), що стали ефективними інструментами у здійсненні процедур внутрішнього забезпечення якості.

Питання внесення змін до ОП зі спеціальності 032 Історія та археологія було розглянуто Вченою радою Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка (Протокол № 10 від 30.06.2021 р.). Виявлено недостатню кредитну забезпеченість викладання іноземної мови для студентів ОП, вказано на необхідність збільшення часу на практичну підготовку та виокремлення часу на написання кваліфікаційної роботи.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитації інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Результати акредитаційної експертизи, яка була проведена восени 2020 р., зауваження та пропозиції експертної комісії та ГЕР, рекомендації НАЗЯВО були обговорені на засіданні вченої ради Інституту (протокол № 6 від 29.01.2021 р.) та засіданнях кафедр Інституту (зокрема протокол кафедри історії України, археології та краєзнавства № 10 від 28.01.2021 р.). Згідно з ними було спрямовано роботу по внесенню змін і доповнень до ОП Історія та археологія.

Внесено зміни і доповнення згідно з якими:

- забезпечено відкритість і публічність внесення змін і доповнень до ОП;
 - фахові (спеціальні) компетентності формуються нормативною частиною ОП;
 - зміст ОП приведено у відповідність до вимог Стандарту освіти другого (магістерського рівня) за спеціальністю 032 Історія та археологія;
 - впорядковано процедуру формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти – здійснено відхід від «блокового» принципу вибору ОК, забезпечено вільний вибір ОК з рекомендованого переліку до ОП та університетського каталогу вибіркових дисциплін. Загальний обсяг вибіркової частини ОП збільшено до 27 кредитів (30 % загального обсягу ОП);
 - здійснено доопрацювання сайту Інституту, де належним чином наведена повна та достовірна інформація про освітню програму та процедури її моніторингу та перегляду.
 - відповідні університетські положення поширили лію принципів і правил академічної доброчесності на усіх учасників освітнього процесу; створено відділ внутрішнього забезпечення якості освіти, положення про ОП та гаранта ОП, що дозволяє дотримуватися визначених у новітніх нормативних документах політик, практик та стандартів внутрішнього забезпечення якості освітньої програми та формувати на цій підставі внутрішню культури якості.
 - Триває робота над впровадженням курсів підвищення кваліфікації для НПП університету, підтримки функціонування безпечного студентоцентрованого освітнього середовища та забезпечення повного доступу до навчання на даній ОП студентам з особливими освітніми потребами.
- Таким чином, усі недоліки, зазначені у експертному висновку ГЕР усунуто.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

НУЧК імені Т. Г. Шевченка всіляко сприяє залученню учасників академічної спільноти до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП згідно з Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в НУЧК імені Т.Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1dGEbZC5r7MwZmAoun6-NOWVmcY1T8rVX/view>), Положенням про освітню програму та гаранта освітньої програми в НУЧК імені Т.Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1XFUnjuvJkSaBHYpF3U74urxA9VrRrOfa/view>)

Такі процедури передбачають:

- здійснення моніторингу та періодичного перегляду ОП із залученням потенційних роботодавців;
 - застосування рейтингової системи оцінювання знань;
 - оцінювання здобувачів вищої освіти за допомогою комплексу методів контролю;
 - підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників;
 - впровадження інноваційних технологій та методик викладання;
 - комунікація із стейкхолдерами, громадськими організаціями, органами державної влади, закладами освіти, громадськими організаціями, вітчизняними і зарубіжними партнерами;
 - забезпечення внутрішньої комунікації, якісного зворотнього зв'язку між адміністрацією і університетською громадою.
 - забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату при реалізації освітнього процесу підготовки магістрів за ОП 032 Історія та археологія.
- НПП Інституту були залучені до проведення опитування щодо принципів академічної доброчесності, на основі сучасних підходів в освіті та науці були оновлені ОК ОП, постійно здійснюється підвищення кваліфікації НПП, беруть участь у роботі вчених рад.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Структурними підрозділами НУЧК імені Т.Г. Шевченка, що здійснюють процеси і процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, є:

- Відділ забезпечення якості освіти (<http://chnpu.edu.ua/university/about/zabezpechennya-yakosti-osviti>), діяльність якого регулюється відповідним Положенням (<https://drive.google.com/file/d/1mtVSBRqgDWUYJBxtL6qCACZWFiOWOjUz/view>), виконує обсяг робіт передбачених «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти» в НУЧК імені Т.Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1dGEbZC5r7MwZmAoun6-NOWVmcY1T8rVX/view>).
- ректорат університету і дирекція Інституту (організація контролю за освітнім процесом; аналіз попиту та пропозицій ринку праці фахівців; налагодження співпраці з підприємствами, які є потенційними роботодавцями;

залучення підприємств, установ та організацій (роботодавців);
– кафедри університету (навчально-методичне забезпечення та здійснення освітнього процесу);
– навчально-методичний відділ (організація, планування, контроль, аналіз та вдосконалення освітнього процесу; аналіз і контроль навчально-методичного забезпечення освітнього процесу; координація роботи інституту, факультетів і кафедр щодо організації практик, ефективності використання баз практики).
– відділ міжнародних зв'язків (сприяння академічній мобільності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників, їхній участі у міжнародних проектах; забезпечення партнерства НУЧК із ЗВО України та зарубіжжя).

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

У НУЧК права та обов'язки учасників освітнього процесу регулюється низкою документів: Статут НУЧК імені Т. Г. Шевченка; Положення про організацію освітнього процесу; Положення про освітню програму та гаранта освітньої програми, Положення про відділ внутрішнього забезпечення якості освіти, Положення про дисципліни вільного вибору студентів; Положення про порядок переведення студентів університету, які навчаються за кошти фізичних або юридичних осіб на місця державного замовлення; Положення про органи студентського самоврядування, Положення щодо протидії булінгу, Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників; Положення про організацію супроводу студентів із інвалідністю; Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність та ін.

Усі документи розміщені у вільному доступі на сайті університету (<http://www.chnpu.edu.ua/university/about/public-info>).

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

<http://chnpu.edu.ua/university/about/gromadske-obgovorennnya>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/osvitni-programy/>

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Освітня програма 032 Історія та археологія розвивається одночасно з сучасними тенденціями у розвитку освіти. Виходячи з проведеного самооцінювання, можна визначити сильні сторони ОП «Історія та археологія»:

1. ОП є актуальною, оскільки її випускники є конкурентоспроможними на ринку праці.
2. ОП розроблена у відповідності до Стандарту освіти та Національної рамки кваліфікацій, що робить її випускників затребуваними у різних галузях економіки.
3. Структура ОП та добір ОК дозволяють ефективно готувати фахівця до професійної діяльності.
3. Кадровий потенціал кафедр Інституту є потужним і постійно примножується.
4. Зважаючи на кадровий та ресурсний потенціал розширено перелік вибіркових дисциплін, створено умови для обрання дисциплін з інших галузей знань для формування широкого спектру hard та soft skills.

Проте, за результатами самооцінювання можна визначити й слабкі сторони ОП 032 Історія та археологія:

1. Мала кількість здобувачів освіти, які вступають на ОП, що зумовлено як об'єктивними (мала кількість місць державного замовлення, ЗНО з іноземної мови), так і суб'єктивними (низька мотивація абітурієнтів, нерозуміння перспектив гуманітарної освіти) чинниками.
2. Короткий термін навчання за ОП ускладнює забезпечення можливості академічної мобільності здобувачів освіти.
3. Слід шукати можливість збільшити кількість курсів, які викладаються іноземними мовами (не лише англійською) для вдосконалення мовно компетентності здобувачів освіти.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

ОП 032 Історія та археологія є перспективною та актуальною, і в умовах змінюваного політичного, економічного та соціального середовища може виявитись ефективним інструментом підготовки висококваліфікованих кадрів для широкого спектру господарської та управлінської діяльності. Перспективи розвитку ОП пов'язані з постійною модернізацією її змісту, урізноманітненням додаткової спеціалізації, а також концептуальним та змістовним змінами у таких напрямках:

- активізація профорієнтаційної роботи, збільшення кількості здобувачів освіти на ОП;
- подальша участь роботодавців, випускників та громадськості у вдосконаленні освітньої програми;

- адаптація потреб програми для заочного та дистанційного навчання;
- осучаснення методів проведення аудиторних занять за допомогою інтерактивних та інформаційних технологій;
- активна співпраця зі здобувачами освіти та випускниками задля з'ясування шляхів оптимізації ОП;
- розширення можливостей стажування науково-педагогічних працівників за кордоном з метою впровадження закордонного досвіду в організацію освітнього процесу та змісту освіти магістрів за ОП 032 Історія та археологія.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Стрілець Світлана Іванівна

Дата: 14.09.2021 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Сучасні інформаційні технології та методика застосування комп'ютерної техніки в освітньому процесі та наукових дослідженнях	навчальна дисципліна	<i>РНП ОК1 Сучасні інформаційні технології.pdf</i>	fezCxSkLhviTooGz/Z3X8RWZXBXooWhDhY5GupYcY2o=	
Іноземна мова для істориків	навчальна дисципліна	<i>РНП ОК2 Іноземна мова для істориків.pdf</i>	llJPafNy73x2W6BxJCL5laT7LhwGdy8aY3kF5Wbi6IA=	
Історія історичної науки	навчальна дисципліна	<i>РНП ОК3 Історія історичної науки.pdf</i>	HrS8CT6m9Fb6D9yuSC3eli/2IMowVQAO2c57AD8Q1DU=	
Соціогуманітарне знання та історичне мислення в Україні у XIX - на початку XXI ст.	навчальна дисципліна	<i>РНП ОК4 Соціогуманітарне знання та історичне мислення.pdf</i>	bjFf7qllnqLGXTqskzF/V6VU5R+51yIEyuB5foHa/Cg=	
Актуальні проблеми історичного джерелознавства	навчальна дисципліна	<i>РНП ОК5 Актуальні проблеми історичного джерелознавства.pdf</i>	jTSm7q+switwF38RkoGXzfGergoybFSOQ5RtU4H7vfc=	
Практикум з наукового історичного дослідження	навчальна дисципліна	<i>РНП ОК6 Практикум з наукового історичного дослідження.pdf</i>	/AQAkVE+RoJQdTV+YS4bbpth93HwDSrFv6TQm/H2ZbI=	
Польова археологія	навчальна дисципліна	<i>РНП ОК7 Польова археологія.pdf</i>	Lox/P9ecO4HLZBuSR5KSGmhCg5EFwXb6OmlyotzlKv4=	
Методика викладання історії у ЗВО	навчальна дисципліна	<i>РНП ОК8 Методика викладання історії у ЗВО.pdf</i>	IKC2NKFw6fodfr1g/a+ZhgFudb2/OqwZLcsoXPgrGvY=	
Археологічна практика	практика	<i>РНП ОК9 Археологічна практика.pdf</i>	jIPbIQ/68uviCPzh9M4PGNIS4wVGkYNlLRjES3BD48=	
Педагогічна практика у ЗВО	практика	<i>РНП ОК10 Педагогічна практика у ЗВО.pdf</i>	N4DtyI/KCch4YTer9viPEMh3gbgMFVfxHdtieocalQo=	
Науково-дослідна практика	практика	<i>РНП ОК11 Науково-дослідна практика.pdf</i>	Cp2l6XvIMvA57goW0I+Ir9U7Zg4GuBqVUJ8FoFGJmlM=	
Підготовка та захист магістерської роботи	підсумкова атестація	<i>РНП ОК12 Написання магістерської роботи.pdf</i>	cUyBVEowN1yYbG4WK4n/nW27DFjzkgbY1ks8xqtbAmM=	

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ID викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
97771	Коваленко Олександр Борисович	Професор кафедри історії України, археології та краєзнавства, Суміщення	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом кандидата наук ІТ 004432, виданий 15.10.1980, Атестат професора 12ПР 005484, виданий 03.07.2008	43	Соціогуманітарне знання та історичне мислення в Україні у ХІХ - на початку ХХІ ст.	<p>Лектор: Ясь Олексій Васильович, доктор історичних наук, член-кореспондент НАН України</p> <p>1) Диплом про вищу освіту: Київський університет ім. Тараса Шевченка, 1993. Спеціальність – історія. Кваліфікація: історик, викладач історії, історії України</p> <p>Диплом з відзнакою КА № 901747, виданий 28 червня 1993 р.</p> <p>2) Основне місце роботи: Відділ української історіографії Інституту історії України НАН України, провідний науковий співробітник, стаж роботи 28 років</p> <p>В НУЧК: професор кафедри історії України, археології та краєзнавства (на умовах погодинної оплати)</p> <p>2) Диплом кандидата наук: ДК № 008067 (2000 р.)</p> <p>Тема дисертаційного дослідження + спеціальність: «Державницька традиція в українській зарубіжній історичній науці 1945–1991 рр.», захищена в Ін-ті історії України НАНУ 28.04.2000 (07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни)</p> <p>Диплом доктора наук: ДД № 004052 (2015 р.)</p> <p>Тема дисертаційного дослідження + спеціальність: «Українські історики у світлі культурних епох і стилів мислення початку ХІХ – 80-х років ХХ ст.», захищена в Ін-ті історії України НАНУ 19.12.2014 (07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни)</p> <p>3) Стажування: 26 травня 2021 р. обраний членом-</p>

кореспондентом НАН України за спеціальністю: історіографія (диплом № 1130)

4) Наукові публікації Scopus або Web of Science: за версією WoS –
Researcher ID: Y-3097-2018 – 7 позицій (<https://publons.com/researcher/1811651/oleksi-yas/publications/>); за версією Open Ukrainian Citation Index – 13 позицій (<https://ouci.dntb.gov.ua/?author=0000-0002-5816-2876>).

5) Публікації з тематики дисципліни:
Ясь О. «На чолі республіканської науки...». Інститут історії України (1936–1986): Нариси з інституціональної та інтелектуальної історії (До 80-річчя установи) / Вступне слово та наук. ред. В. Смоля. – К., 2016. – 542 с.
(<https://www.academia.edu/30138326>)
Ясь О. Інтелектуальна історія // Нариси з соціокультурної історії українського історієписання: субдисциплінарні напрями: колект. монографія / За заг. ред. В. Смоля. – К., 2018. – С. 5–59, 235–246.
(<https://www.academia.edu/38074068>)
Ясь О. Економічна історія // Нариси з соціокультурної історії українського історієписання: субдисциплінарні напрями – 2: колект. монографія / За заг. ред. В. Смоля. – К., 2019. – С. 170–221, 260–275.
(<https://www.academia.edu/41722054>)
Смолий В., Ясь О. Суспільні ідеали та уявні проєкції українського майбутнього у репрезентації «діючих» генерацій інтелектуалів ХХ – початку ХХІ ст. / За ред. В. Смоля; упорядк. бібліограф., імен. і предмет. покажчиків С. Блащук. – К., 2019. – 302 с.
(<https://www.academia.edu/42093087>)
Історіографічна класика. Антологія

української історичної думки XIX–XX ст. / Відп. ред. і авт. вступ. слова В. Смолій; авт. супровідних статей, укладач приміток, коментарів, покажчиків і бібліографії О. Ясь. — К., 2020. — 600 с. (<https://www.academia.edu/44156847>)
Ясь О. Українська радянська історіографія: культурні терени та просторово-регіональна конфігурація // Удод О., Ясь О. Культурний простір української історіографії у світлі радянської та соціокультурних трансформацій XX — початку XXI ст. / За ред. В. Смолія; упорядк. наук. апарату С. Блащук, Ю. Грищенко. — К., 2020. — С. 10–170. (<https://www.academia.edu/49558573>)

6) Наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії (розділу монографії) з дисципліни:
Ясь О. Історик і стиль. Визначні постаті українського історіописання у світлі культурних епох (початок XIX – 80-ті роки XX ст.): Монографія: У 2 ч. / За ред. В. А. Смолія. — К., 2014. — Ч. 1. — 587 с. (<https://www.academia.edu/21615791>);
Ясь О. Історик і стиль. Визначні постаті українського історіописання у світлі культурних епох (початок XIX – 80-ті роки XX ст.): Монографія: У 2 ч. / За ред. В. А. Смолія. — К., 2014. — Ч. 2. — 650 с. (<https://www.academia.edu/21616031>)

7) Участь в конференціях з тематики дисципліни за останні 5 років:
Міжнародна наукова конференція «Творча спадщина Михайла Грушевського: Минуле і сьогочасне: До 150-річчя від дня народження видатного історика та суспільно-політичного

діяча» у (І29–30 вересня 2016 р., м. Київ)
Черкаський історіографічний семінар «Нові сенси історичного знання: перспективи розвитку дослідної лабораторії історіографа» (29 листопада 2017 р., м. Черкаси)
Наукова сесія, приурочена до 100-річчя НАН України (13 листопада 2018 р., м. Київ)
Форум «Історик і Кліо в академічному, публічному та медійному просторах» до 100-річчя з дня народження О. Прицака, І. Лисяка-Рудницького та 120 річчя з дня народження О. Оглоблина (5 червня 2019 р., м. Київ)
Міжнародна наукова конференція «Пантелеймон Куліш у культурному та інтелектуальному просторі України» (2 жовтня 2019 р., м. Київ)
8) Наукове керівництво здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня:
9) Участь в міжнародних проєктах:
11) Виконання функцій наукового керівника, відповідального виконавця наукової теми (проєкту):
Керував НДР «Суспільні ідеали та уявні проєкції українського майбутнього у репрезентації діючих генерацій інтелектуалів ХХ – початку ХХІ ст.» (червень-грудень 2019 р.) у межах цільової програми наукових досліджень НАН України «Суспільний ідеал і політичні інтереси в Україні». Був відповідальним виконавцем таких НДР: «Українська історіографія та сучасна європейська соціогуманітаристика: предметні сфери, методологічні та інструментальні засади» (2016–2017 рр.); «Українська історіографія у

						<p>координатах європейського культурного простору» (2018-2020 рр.); «Концептуальна та соціокультурна історія української історіографії» (серпень 2018 р. – грудень 2019 р.); «Культурний простір української історіографії ХХ – початку ХХІ ст.: радянські деформації, пострадянські трансформації, регіональна сегментація та перспективи» (квітень-грудень 2020 р.); «Україна як цивілізаційний суб'єкт історії та сучасності (Національна доповідь 2020 р.)» (липень-грудень 2020 р.), а також виконавець і співвиконавець кількох НДР у 2021 р.</p> <p>12) Організаційна робота у закладах освіти на посадах: _____ керівника; досвід роботи в закладах загальної середньої освіти:</p> <p>13) Наявність науково-популярних та/або консультаційних (дорадчих) та/або дискусійних публікацій з наукової або професійної тематики Науково-популярні публікації: Ясь О. Багатоликий Микола Костомаров / заг. ред. і вступне слово акад. Валерія Смоля. – К., 2018. – 304 с.: іл. (https://www.academia.edu/37032222)</p> <p>17) Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю: Член-кореспондент НАН України, Відділення історії, філософії та права</p>	
330753	Острянюк Андрій Миколайович	Доцент, завідувач кафедри історії України, археології та краєзнавства, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом спеціаліста, Чернігівський державний педагогічний інститут імені Т.Г.Шевченка, рік закінчення: 1996, спеціальність: _____, Диплом доктора філософії ДК 013387,	19	Актуальні проблеми історичного джерелознавства	Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності 38. Досягнення у професійній діяльності, які зараховуються за останні п'ять років: 1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань

виданий
08.02.2011,
Диплом
кандидата наук
ДЦ 013387,
виданий
13.02.2002,
Атестат
доцента 02ДЦ
000965,
виданий
19.02.2004

України, до наукометричних баз:
Остряню А.М. Вища школа на Чернігівщині і реформування системи освіти у 1920-1930-х рр. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка. Серія: Історичні науки. Чернігів, 2016. Вип. 134. С. 118–126.
Остряню А.М. Наукові школи: несучасні сучасники. Історик і влада: Колективна монографія / Відп. ред. В. Смолій; Творчий керівник проекту І. Колесник. Київ: Інститут історії України НАН України, 2016. С. 303–327.
Остряню А.М. Сьогодення позитивізму в історичній науці в Україні. Позитивізм: рефлексії щодо класичної моделі історіописання: матеріали круглого столу (Харків, 29 листопада 2016 р.). Харків: Апостроф, 2016. С. 108–113.
Остряню А. Абу Хамід аль-Гарнаті. Велика українська енциклопедія. Т. 1 / Упорядн. А.М. Киридон. Київ: Державна наукова установа "Енциклопедичне видавництво", 2016. С. 90–91.
Остряню А. Методологічні засади історичного пізнання: спостереження на ґрунті новітньої української історіографії. Цивілізаційні дискурси світової та української історіографії : моногр. / за наук. ред. д-ра іст. наук, проф. Салати О.О. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2017. С. 236–268.
Остряню А. В.К. Пухтинський : «Njeshin docet» («Ніжин навчас»). Ніжинська старовина. Збірник регіональної історії та пам'яткознавства (Серія «Пам'яткознавство Північно-Східного регіону України», № 12). 2019. Вип. 27 (30).

С. 192–203.
Остряню А.
Исторический
источник в свете
теории
коммуникативного
действия. Актуальные
проблемы
источниковедения :
материалы V
Международной
научно-практической
конференции к 110-
летию Витебской
ученой архивной
комиссии, Витебск,
25–27 апреля 2019 г. /
Витеб. гос. ун-т ;
редкол.: А.Н. Дулов и
М.Ф. Румянцева (отв.
ред.) [и др.]. Витебск :
ВГУ имени П.М.
Машерова, 2019. С.
10–12.

4) наявність виданих
навчально-
методичних
посібників/посібників
для самостійної
роботи здобувачів
вищої освіти та
дистанційного
навчання,
електронних курсів на
освітніх платформах
ліцензіатів,
конспектів
лекцій/практикумів/м
єтодичних
вказівок/рекомендації/
робочих програм,
інших друкованих
навчально-
методичних праць
загальною кількістю
три найменування
Остряню А.М., Кеда
М.К., Стрілюк О.Б.
Магістерська робота з
історії: Навчально-
методичний посібник.
Чернігів:
Національний
університет
«Чернігівський
колегіум» імені Т.Г.
Шевченка, 2020. 56 с.
Остряню А.М.
Методика наукового
дослідження:
Навчально-
методичний посібник.
Чернігів:
Національний
університет
«Чернігівський
колегіум» імені Т.Г.
Шевченка, 2020. 20 с.
Остряню А.М.
Європейський
освітній простір як
інструмент розвитку
громадянського
суспільства в Україні:
Навчально-
методичний посібник.
Чернігів:
Національний
університет
«Чернігівський
колегіум» імені Т.Г.

Шевченка, 2020. 20 с.
Острянюк А.М.
Джерелознавство
історії України:
Навчально-
методичний посібник.
Чернігів:
Національний
університет
«Чернігівський
колегіум» імені Т.Г.
Шевченка, 2021. 60 с.

6) наукове
керівництво
(консультування)
здобувача, який
одержав документ про
присудження
наукового ступеня
27 червня 2017 р. на
засіданні
спеціалізованої вченої
ради К 79.053.01 в
Чернігівському
національному
педагогічному
університеті імені Т.Г.
Шевченка захистила
дисертацію на
здобуття наукового
ступеня кандидата
історичних наук
Савицька О.О. Тема
дисертації:
«Повсякденне життя
мешканців Чернігова
в 1943–1953 рр.»
7 травня 2018 р. на
засіданні
спеціалізованої вченої
ради К 79.053.01 в
Чернігівському
національному
педагогічному
університеті імені Т.Г.
Шевченка захистив
дисертацію на
здобуття наукового
ступеня кандидата
історичних наук
Шаповаленко Є.Ю.
Тема дисертації:
«Повсякденне життя
сільського населення
Чернігівщини в роки
окупації (1941–1943
рр.)».

7) участь в атестації
наукових кадрів як
офіційного опонента
або члена постійної
спеціалізованої вченої
ради
Вчений секретар
Спеціалізованої
вченої ради К
79.053.01 у НУЧК
імені Т.Г.Шевченка

8) виконання функцій
(повноважень,
обов'язків) наукового
керівника або
відповідального
виконавця наукової
теми (проекту), або
головного
редактора/члена
редакційної

колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах Член редколегії фахового журналу "Сіверянський літопис" <http://www.siver-litopis.cn.ua/>

9) робота у складі ... у складі комісії Державної служби якості освіти із здійснення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю) Впродовж 2016-2018 рр. брав участь у планових та позапланових перевірках Львівського університету внутрішніх справ, Тернопільського національного економічного університету, Одеського державної академії будівництва та архітектури, Одеського університету внутрішніх справ.

10) участь у міжнародних наукових та/або освітніх проектах Керівник проекту "Європейський освітній простір: можливості та виклики для України" реєстраційним № 611363-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-MODULE

14) керівництво студентом, який зайняв призове місце на I або II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або робота у складі організаційного комітету / журі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком / проблемною групою Керівник проблемної

групи "Проблеми історії повсякденності" і Інституті Керівник студентської команди, яка у 2017-2019 рр. посідала призові місця на Всеукраїнському турнірі студентів-істориків у м. Києві, що проводиться під егідою МОН України.

15) ... участь у журі III-IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів чи II-III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів - членів Національного центру "Мала академія наук України" Голова журі II етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів - членів Національного центру "Мала академія наук України", 2019-2021 рр., м. Чернігів, секції Археологія, Краєзнавство.

19) діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях Член правління Чернігівської обласної організації Національної спілки краєзнавців України

Стажування: 3 24 травня по 24 червня 2019 р. пройшов підвищення кваліфікації на кафедрі історії України Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (довідка № 19/18-19 про підвищення кваліфікації (стажування) від 24 червня 2019 р.).

Публікації, які стосуються курсів, які викладаються: Острянюк А. Джерела особового походження: семантика поняття. Ейдос. 2011. Вип. 5. С. 230–242. Острянюк А.Н. Технологическая функция исторического

источниковедения. Актуальные проблемы крыніцазнаўства айчыннай гісторыі: матэрыялы міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, прысвечанай 450-годдзю віцебскага гарадскога права і 100-годдзю выдання першай кнігі зборніка “Полоцко-Віцебская старина”, Віцебск, 6–7 кастрычніка 2011 г. / Віц. дзярж. ун-т ; рэдкал.: А.М. Дулаў (адк. рэд.) [і інш.]. Віцебск: УА “ВДУ імя П.М. Машэрава”, 2011. С. 248–251.

Остряню А.Н. Источниковедение историографии в свете междисциплинарных исследований. Крыніцазнаўства і спецыяльныя гістарычныя дысцыпліны: навук. зб. Минск : БДУ, 2011. Вып. 6. С. 35–40.

Остряню А. Епістолярій історыкаў як джерело до вивчення їхнього повсякденного життя другої половини ХІХ – початку ХХ ст. Наукові записки з української історії: [Збірник наукових статей]. Переяслав-Хмельницький, 2012. Випуск 29. С. 67–72.

Остряню А. Наукові історичні школи в Україні: фантоми української історіографії. Історіографічні дослідження в Україні. 2012. Вип. 22. С. 293–310.

Остряню А.М. Наукові школи: несучасні сучасники. Історик і влада: Колективна монографія / Відп. ред. В. Смолій; Творчий керівник проекту І. Колесник. Київ: Інститут історії України НАН України, 2016. С. 303–327.

Остряню А.М. Сьогодення позитивізму в історичній науці в Україні. Позитивізм: рефлексії щодо класичної моделі історіописання: матеріали круглого столу (Харків, 29 листопада 2016 р.). Харків: Апостроф, 2016. С. 108–113.

Остряню А.

Методологічні засади історичного пізнання: спостереження на ґрунті новітньої української історіографії. Цивілізаційні дискурси світової та української історіографії : моногр. / за наук. ред. д-ра іст. наук, проф. Салати О.О. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2017. С. 236–268.

Остряко А. Исторический источник в свете теории коммуникативного действия. Актуальные проблемы источниковедения : материалы V Международной научно-практической конференции к 110-летию Витебской ученой архивной комиссии, Витебск, 25–27 апреля 2019 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: А.Н. Дулов и М.Ф. Румянцева (отв. ред.) [и др.]. Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2019. С. 10–12.

Участь у наукових конференціях:

Всеукраїнська наукова конференція «Цивілізаційні дискурси світової та української історіографії: минуле, сучасне, майбутнє», 23-24 вересня 2016 р. Тема доповіді: Методологічні засади історичного пізнання: історіографічні спостереження на українському ґрунті

Круглий стіл «Позитивізм: рефлексії щодо класичної моделі історіописання: матеріали круглого столу», Харків, 29 листопада 2016 р. Тема доповіді: Сьогоднішня позитивізму в історичній науці в Україні

Всеукраїнська наукова конференція «Українська історична наука в сучасному інформаційному і освітньому просторі», Київ-Ніжин, 22-23 вересня 2017 р. Тема доповіді: Проект «Джерелознавство»: від ідеї до реалізації 9-й методологічний семінар «Глобальна

історія, національні наративи та професія історика з перспективи теорії та практики», Київ, Інститут історії України НАН України, 19 жовтня 2017 р.
Тема доповіді: Глобальна історія: future in the past
Шрагівські читання, Чернігів, 5 листопада 2017 р.
Тема доповіді: Повсякденне життя Чернігова початку ХХ ст. у листуванні М. Коцюбинського
Круглий стіл «Історична наука в сучасному освітньому просторі», Чернігів, 28 березня 2018 р.
Тема доповіді: «Практична підготовка майбутніх істориків: реалії та перспективи»
Костомарівські читання, Чернігів, 15 травня 2018 р.
Тема доповіді: «Маловідомі роботи В.К. Пухтинського»
Всеукраїнська наукова конференція «Історичні джерела в українському інформаційному й освітньому просторі: верифікація, інтерпретація та циркуляція, Київ, Переяслав-Хмельницький, 20–21 вересня 2018 р.
Тема доповіді (пленарне засідання): «Джерелознавство як технологія історичного пізнання: здобутки і перспективи»
Міжнародна конференція «Актуальные проблемы источниковедения», Витебск, 25-27 апреля 2019 г.
Тема доповіді: Исторический источник в свете теории коммуникативного действия
Круглий стіл «Актуальні проблеми сучасної історичної науки», Чернігів, 21 червня 2019 р.
Тема доповіді: «Джерелознавство в системі підготовки історика у постнекласичний період»
IV Всеукраїнській науковій конференції «Історія та історики в

сучасному суспільстві:
світовий досвід й
українські реалії»,
Київ-Ніжин, 26-27
вересня 2019 р.
Тема доповіді: Історик
і методологія: роль і
сценарій
Освітній симпозиум
«Роль освіти в епоху
дезінформації та
технологічного
прогресу», Київ, 7
жовтня 2019 р.
Jean Monnet
Coordinator's
Conference – Kick-off
Meeting 2019,
Брюссель (Бельгія), 18
листопада 2019 р,
30 Years Anniversary of
Jean Monnet Activities.
Closing Conference. 19
листопада 2019,
Брюссель.
В рамках проекту
«Європейський
освітній простір:
можливість та
виклики для України»
програми Erasmus+
напряму Jean Monnet
611363-EPP-1-2019-1-
UA-EPPJMO-MODULE
проведено:
Промоційну
конференцію
«Європейський
освітній простір:
проблеми та
перспективи
співробітництва», 14
лютого 2020 р.
Круглий стіл з серії
«Освіта змін чи освіта
як зміни:
європейський досвід
та українська
перспектива» – «Місія
історії у закладах
середньої та вищої
освіти», 24 червня
2020 р.
Круглий стіл з серії
«Освіта змін чи освіта
як зміни:
європейський досвід
та українська
перспектива» – «Зміст
історичної освіти», 25
червня 2020 р.
Пройшов навчання у
зимовій школі
«Вивчай та розрізняй:
інфо-медійна
грамотність»,
Шишкін, Чернігівська
обл., 27–31 січня 2020
р.
Актуальные проблемы
источниковедения. VI
Международная
научно-практическая
конференция.
Витебск, 23–24 апреля
2021 г.
Тема доповіді:
Источниковедение:
концептуальные
версии в современном
историографическом

							пространстве
330753	Острянюк Андрій Миколайович	Доцент, завідувач кафедри історії України, археології та краєзнавства, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом спеціаліста, Чернігівський державний педагогічний інститут імені Т.Г.Шевченка, рік закінчення: 1996, спеціальність: , Диплом доктора філософії ДК 013387, виданий 08.02.2011, Диплом кандидата наук ДЦ 013387, виданий 13.02.2002, Атестат доцента 02ДЦ 000965, виданий 19.02.2004	19	Практикум з наукового історичного дослідження	Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності 38. Досягнення у професійній діяльності, які зараховуються за останні п'ять років: 1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз: Острянюк А.М. Вища школа на Чернігівщині і реформування системи освіти у 1920-1930-х рр. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка. Серія: Історичні науки. Чернігів, 2016. Вип. 134. С. 118–126. Острянюк А.М. Наукові школи: несучасні сучасники. Історик і влада: Колективна монографія / Відп. ред. В. Смолій; Творчий керівник проекту І. Колесник. Київ: Інститут історії України НАН України, 2016. С. 303–327. Острянюк А.М. Сьогодення позитивізму в історичній науці в Україні. Позитивізм: рефлексії щодо класичної моделі історіописання: матеріали круглого столу (Харків, 29 листопада 2016 р.). Харків: Апостроф, 2016. С. 108–113. Острянюк А. Абу Хамід аль-Гарнаті. Велика українська енциклопедія. Т. 1 / Упорядн. А.М. Киридон. Київ: Державна наукова установа "Енциклопедичне видавництво", 2016. С. 90–91. Острянюк А. Методологічні засади історичного пізнання: спостереження на ґрунті новітньої української історіографії. Цивілізаційні дискурси світової та української історіографії : моногр. / за наук. ред. д-ра іст.

наук, проф. Салати
О.О. Київ : Київ. ун-т
ім. Б. Грінченка, 2017.
С. 236–268.
Острянюк А. В.К.
Пухтинський :
«Njeshin docet»
(«Ніжин навчає»)
Ніжинська старовина.
Збірник регіональної
історії та
пам'яткознавства
(Серія
«Пам'яткознавство
Північно-Східного
регіону України», №
12). 2019. Вип. 27 (30).
С. 192–203.
Острянюк А.
Исторический
источник в свете
теории
коммуникативного
действия. Актуальные
проблемы
источниковедения :
материалы V
Международной
научно-практической
конференции к 110-
летию Витебской
ученой архивной
комиссии, Витебск,
25–27 апреля 2019 г. /
Витеб. гос. ун-т ;
редкол. : А.Н. Дулов и
М.Ф. Румянцева (отв.
ред.) [и др.]. Витебск :
ВГУ имени П.М.
Машерова, 2019. С.
10–12.
4) наявність виданих
навчально-
методичних
посібників/посібників
для самостійної
роботи здобувачів
вищої освіти та
дистанційного
навчання,
електронних курсів на
освітніх платформах
ліцензіатів,
конспектів
лекцій/практикумів/м
етодичних
вказівок/рекомендаці
й/ робочих програм,
інших друкованих
навчально-
методичних праць
загальною кількістю
три найменування
Острянюк А.М., Кеда
М.К., Стрілюк О.Б.
Магістерська робота з
історії: Навчально-
методичний посібник.
Чернігів:
Національний
університет
«Чернігівський
колегіум» імені Т.Г.
Шевченка, 2020. 56 с.
Острянюк А.М.
Методика наукового
дослідження:
Навчально-
методичний посібник.
Чернігів:
Національний

університет
«Чернігівський
колегіум» імені Т.Г.
Шевченка, 2020. 20 с.
Острянко А.М.
Європейський
освітній простір як
інструмент розвитку
громадянського
суспільства в Україні:
Навчально-
методичний посібник.
Чернігів:
Національний
університет
«Чернігівський
колегіум» імені Т.Г.
Шевченка, 2020. 20 с.
Острянко А.М.
Джерелознавство
історії України:
Навчально-
методичний посібник.
Чернігів:
Національний
університет
«Чернігівський
колегіум» імені Т.Г.
Шевченка, 2021. 60 с.

6) наукове
керівництво
(консультування)
здобувача, який
одержав документ про
присудження
наукового ступеня
27 червня 2017 р. на
засіданні
спеціалізованої вченої
ради К 79.053.01 в
Чернігівському
національному
педагогічному
університеті імені Т.Г.
Шевченка захистила
дисертацію на
здобуття наукового
ступеня кандидата
історичних наук
Савицька О.О. Тема
дисертації:
«Повсякденне життя
 мешканців Чернігова
в 1943–1953 рр.»
7 травня 2018 р. на
засіданні
спеціалізованої вченої
ради К 79.053.01 в
Чернігівському
національному
педагогічному
університеті імені Т.Г.
Шевченка захистив
дисертацію на
здобуття наукового
ступеня кандидата
історичних наук
Шаповаленко Є.Ю.
Тема дисертації:
«Повсякденне життя
сільського населення
Чернігівщини в роки
окупації (1941–1943
рр.)».

7) участь в атестації
наукових кадрів як
офіційного опонента
або члена постійної
спеціалізованої вченої

ради
Вчений секретар
Спеціалізованої
вченої ради К
79.053.01 у НУЧК
імені Т.Г.Шевченка

8) виконання функцій
(повноважень,
обов'язків) наукового
керівника або
відповідального
виконавця наукової
теми (проекту), або
головного
редактора/члена
редакційної
колегії/експерта
(рецензента)
наукового видання,
включеного до
переліку фахових
видань України, або
іноземного наукового
видання, що
індексується в
бібліографічних базах
Член редколегії
фахового журналу
"Сіверянський
літопис"
[http://www.siver-
litopis.cn.ua/](http://www.siver-litopis.cn.ua/)

9) робота у складі ... у
складі комісій
Державної служби
якості освіти із
здійснення планових
(позапланових)
заходів державного
нагляду (контролю)
Впродовж 2016-2018
рр. брав участь у
планових та
позапланових
перевірках
Львівського
університету
внутрішніх справ,
Тернопільського
національного
економічного
університету,
Одеського державної
академії будівництва
та архітектури,
Одеського
університету
внутрішніх справ.

10) участь у
міжнародних
наукових та/або
освітніх проектах
Керівник проекту
"Європейський
освітній простір:
можливості та
виклики для України"
реєстраційним №
611363-EPP-1-2019-1-
UA-EPPJMO-MODULE

14) керівництво
студентом, який
зайняв призове місце
на I або II етапі
Всеукраїнської
студентської
олімпіади

(Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або робота у складі організаційного комітету / журі Всеукраїнської студентської олімпіади
(Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком / проблемною групою
Керівник проблемної групи "Проблеми історії повсякденності" і Інституті
Керівник студентської команди, яка у 2017-2019 рр. посідала призові місця на Всеукраїнському турнірі студентів-істориків у м. Києві, що проводиться під егідою МОН України.

15) ... участь у журі III-IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів чи II-III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів - членів Національного центру "Мала академія наук України"
Голова журі II етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів - членів Національного центру "Мала академія наук України", 2019-2021 рр., м. Чернігів, секції Археологія, Краєзнавство.

19) діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях
Член правління Чернігівської обласної організації Національної спілки краєзнавців України

Стажування: 3 24 травня по 24 червня 2019 р. пройшов підвищення кваліфікації на кафедрі історії України Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (довідка № 19/18-19 про підвищення

кваліфікації (стажування) від 24 червня 2019 р.).

Публікації, які стосуються курсів, які викладаються:
Острянюк А. Джерела особового походження: семантика поняття. Ейдос. 2011. Вип. 5. С. 230–242.
Острянюк А.Н. Технологическая функция исторического источниковедения. Актуальныя праблемы крыніцазнаўства айчыннай гісторыі: матэрыялы міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, прысвечанай 450-годдзю віцебскага гарадскога права і 100-годдзю выдання першай кнігі зборніка “Полоцко-Віцебская старина”, Віцебск, 6–7 кастрычніка 2011 г. / Віц. дзярж. ун-т ; рэдкал.: А.М. Дулаў (адк. рэд.) [і інш.]. Віцебск: УА “ВДУ імя П.М. Машэрава”, 2011. С. 248–251.
Острянюк А.Н. Источниковедение историографии в свете междисциплинарных исследований. Крыніцазнаўства і спецыяльныя гістарычныя дысцыпліны: навук. зб. Минск : БДУ, 2011. Вип. 6. С. 35–40.
Острянюк А. Епістолярій історыкаў як джерело до вивчення іхняго повсякденнаго жытця другої паловіны ХІХ – пачатку ХХ ст. Наукові записки з україньскої історії: [Збірник наукових статей]. Переяслав-Хмельницький, 2012. Випуск 29. С. 67–72.
Острянюк А. Наукові історичні школи в Україні: фантоми україньскої історіографії. Історіографічні дослідження в Україні. 2012. Вип. 22. С. 293–310.
Острянюк А.М. Наукові школи: несучасні сучасники. Історик і влада: Колективна монографія / Відп. ред. В. Смолій; Творчий керівник проекту І. Колесник.

Київ: Інститут історії України НАН України, 2016. С. 303–327.
Острянюк А.М.
Сьогодення позитивізму в історичній науці в Україні. Позитивізм: рефлексії щодо класичної моделі історіописання: матеріали круглого столу (Харків, 29 листопада 2016 р.). Харків: Апостроф, 2016. С. 108–113.
Острянюк А.
Методологічні засади історичного пізнання: спостереження на ґрунті новітньої української історіографії. Цивілізаційні дискурси світової та української історіографії : моногр. / за наук. ред. д-ра іст. наук, проф. Салати О.О. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2017. С. 236–268.
Острянюк А.
Исторический источник в свете теории коммуникативного действия. Актуальные проблемы источниковедения : материалы V Международной научно-практической конференции к 110-летию Витебской ученой архивной комиссии, Витебск, 25–27 апреля 2019 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: А.Н. Дулов и М.Ф. Румянцева (отв. ред.) [и др.]. Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2019. С. 10–12.

Участь у наукових конференціях:
Всеукраїнська наукова конференція «Цивілізаційні дискурси світової та української історіографії: минуле, сучасне, майбутнє», 23-24 вересня 2016 р.
Тема доповіді:
Методологічні засади історичного пізнання: історіографічні спостереження на українському ґрунті
Круглий стіл «Позитивізм: рефлексії щодо класичної моделі історіописання: матеріали круглого столу», Харків, 29 листопада 2016 р.
Тема доповіді:

Сьогодення позитивізму в історичній науці в Україні
Всеукраїнська наукова конференція «Українська історична наука в сучасному інформаційному і освітньому просторі», Київ-Ніжин, 22-23 вересня 2017 р.
Тема доповіді: Проект «Джерелознавство»: від ідеї до реалізації 9-й методологічний семінар «Глобальна історія, національні наративи та професія історика з перспективи теорії та практики», Київ, Інститут історії України НАН України, 19 жовтня 2017 р.
Тема доповіді: Глобальна історія: future in the past Шрагівські читання, Чернігів, 5 листопада 2017 р.
Тема доповіді: Повсякденне життя Чернігова початку ХХ ст. у листуванні М. Коцюбинського
Круглий стіл «Історична наука в сучасному освітньому просторі», Чернігів, 28 березня 2018 р.
Тема доповіді: «Практична підготовка майбутніх істориків: реалії та перспективи» Костомарівські читання, Чернігів, 15 травня 2018 р.
Тема доповіді: «Маловідомі роботи В.К. Пухтинського» Всеукраїнська наукова конференція «Історичні джерела в українському інформаційному й освітньому просторі: верифікація, інтерпретація та циркуляція, Київ, Переяслав-Хмельницький, 20–21 вересня 2018 р.
Тема доповіді (пленарне засідання): «Джерелознавство як технологія історичного пізнання: здобутки і перспективи»
Международная конференция «Актуальные проблемы источниковедения», Витебск, 25-27 апреля 2019 г.
Тема доповіді: Исторический источник в свете

теорії комунікативного дійства
Круглий стіл «Актуальні проблеми сучасної історичної науки», Чернігів, 21 червня 2019 р.
Тема доповіді: «Джерелознавство в системі підготовки історика у постнекласичний період»
IV Всеукраїнській науковій конференції «Історія та історика в сучасному суспільстві: світовий досвід й українські реалії», Київ-Ніжин, 26-27 вересня 2019 р.
Тема доповіді: Історик і методологія: роль і сценарій
Освітній симпозиум «Роль освіти в епоху дезінформації та технологічного прогресу», Київ, 7 жовтня 2019 р.
Jean Monnet Coordinator's Conference – Kick-off Meeting 2019, Брюссель (Бельгія), 18 листопада 2019 р, 30 Years Anniversary of Jean Monnet Activities. Closing Conference. 19 листопада 2019, Брюссель.
В рамках проекту «Європейський освітній простір: можливість та виклики для України» програми Erasmus+ напрямку Jean Monnet 611363-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-MODULE проведено:
Промоційну конференцію «Європейський освітній простір: проблеми та перспективи співробітництва», 14 лютого 2020 р.
Круглий стіл з серії «Освіта змін чи освіта як зміни: європейський досвід та українська перспектива» – «Місія історії у закладах середньої та вищої освіти», 24 червня 2020 р.
Круглий стіл з серії «Освіта змін чи освіта як зміни: європейський досвід та українська перспектива» – «Зміст історичної освіти», 25 червня 2020 р.
Пройшов навчання у зимовій школі «Вивчай та розрізняй:

						інфо-медійна грамотність», Шишкін, Чернігівська обл., 27–31 січня 2020 р. Актуальные проблемы источниковедения. VI Международная научно-практическая конференция. Витебск, 23–24 апреля 2021 г. Тема доповіді: Источниковедение: концептуальные версии в современном историографическом пространстве
3596	Веремейчик Олена Михайлівна	Доцент кафедри історії України, археології, краєзнавства, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом спеціаліста, Гомельським державним університетом імені Ф.Скорини, рік закінчення: 1988, спеціальність: , Диплом кандидата наук КН 005094, виданий 11.05.1994, Атестат доцента ДЦ 000321, виданий 11.05.2000	26	Польова археологія 3) Підвищення кваліфікації протягом 09.01–10.02.2020 р. в спільній науково-дослідній археологічній лабораторії ІА НАНУ та НДУ і при кафедрі всесвітньої історії та міжнародних відносин Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя: Сертифікат № 14/19-20 СТ. 120 годин (затверджений протоколом Вченої ради інституту історії від 21 лютого 2020 р. № 7) 4) Наукові публікації WebofScience, Scopus за останні п'ять років рр. 1. Веремейчик Е.М. Усадьба ювелира середины XIII в в Любече //STRATUM: Нашествие. Пределы катастрофы XIII века . 2016. №5. С.99–116. 5) Публікації з тематики дисципліни: 1. Веремейчик Е.М. Итоги и перспективы археологического изучения Любеча // Мiста Давньої Русі. Київ: Стародавній світ, 2014. С. 208–216 2. Веремейчик О.М., Бондар О.М., Коваленко О.Б. Кам'яниця Павла Полуботка XVIII ст. в Любечі: дослідження, реконструкція та реставрація // Могилянські читання 2013. К., 2014. С. 301–308. 3. Веремейчик О.М. Археологічні дослідження поблизу кам'яниці П. Полуботка у Любечі в

2013 р. // Археологические исследования Еврорегионе «Днепр» в 2013 году. Брянск, 2014. С. 144–148. (Закордонна).

4. Веремейчик О.М. Поселення і ґрунтовий могильник Овраменків Круг // Звід пам'яток історії і культури України Чернігівська область, Чернігівський район. Чернігів, 2015. С. 32

5. Веремейчик О.М. Поселення Шумлай // Звід пам'яток історії і культури України Чернігівська область, Чернігівський район. Чернігів, 2015. С. 150–152.

6. Веремейчик О.М., Шекун О.В. Поселення Шестовиця Заплава // Звід пам'яток історії і культури України Чернігівська область, Чернігівський район. Чернігів, 2015. С. 166–168.

7. Долженко Ю.В., Веремейчик О.М. Населення XII–XIII ст. селища Ліскове за даними краніології // Сіверщина в історії України. – Київ–Глухів, 2015. Вип. 8. С. 83–90. (Фахова).

8. Веремейчик О.М. Археологічні дослідження поселення Гора Х–XIII ст. поблизу с. Павлівка 1975 р. // Закоханій в історію: Матеріали Третіх Самоквасівських читань, присвячених 90-річчю Г.О. Кузнецова. Чернігів: Видавець Лозовий В.М., 2015. С. 79–83.

9. Веремейчик О.М., Бондар О.М. Давньоруська культова споруда на Замковій Горі в Любечі // Могилянські читання 2014: Збірник наукових праць. Київ, 2015. С. 262–267.

10. Веремейчик О.М., Бондар О.М. Дослідження городища Монастирище в Любечі у 2013–2015 рр. // Покликання археологія: Матеріали Других Самоквасівських читань, присвячених 80-річчю О.В. Шекуна. Чернігів, 2015. С. 307–317.

11. Мултанен В.,
Ігнатенко І.,
Веремейчик О.
Камерне поховання
давньоруського
Седнівського
некрополя (за
матеріалами
досліджень 2004 р.) //
Покликання
археологія: Матеріали
Других
Самоквасівських
читань, присвячених
80-річчю О.В.
Шекуна. Чернігів,
2015. С. 307–317.

12. Веремейчик О.М.
Дослідження у смт
Любеч Чернігівської
області у 2013 р. //
Археологічні
дослідження в Україні
2014. К., 2015. С.
280–282.

13. Веремейчик О.М.,
Бондар О.М.
Дослідження
Любецької експедиції
// Археологічні
дослідження в Україні
2014. К., 2015. – С.
282–284.

14. Веремейчик Е.М.
Стеклянные браслеты
средневекового
Любеча (по
материалам раскопок
2010–2011 годов на
Замковой Горе) //
Стекло Восточной
Европы с древности
до начала XX века. С.
Петербург: Нестор-
История, 2015. С. 171–
201. (Закордонна).

15. Веремейчик О.М.,
Козубовський Г.А.
Середньовічний
монетний скарб із
розкопок Любеча //
Археологія. 2016. №
1. С. 64–69. (Фахова).

16. Веремейчик О.М.
Старожитності
городища
Монастирище кінця
XII – середини XIII ст.
в Любечі //
Археологія і давня
історія України.
Дослідження
Київського Полісся.
К., 2016. Вип. 3 (20).
С. 99–108. (Фахова).

17. Бондар О.
Веремейчик О.,
Кондратьєв І. До
історії Любецького
Антонієвського
монастиря:
результати та
перспективи
досліджень. –
Чернігів, 2016. Вип. 4
(7). С. 14–21.

18. Веремейчик О.М.
Християнські
старожитності
середньовічного
Любеча (за

матеріалами досліджень 2010–2015 рр.) // В камне и бронзе. С. Петребург, 2017. С. 77–84. . (Закордонна).

19. Бондар О.М., Веремейчик О.М. Воскресенський храм початку XVIII ст. з Антонієвського монастиря в Любечі // Церква – наука – суспільство: питання взаємодії. К., 2017. С. 267–272.

20. Веремейчик О.М., Бондар О.М. Дослідження Любецької археологічної експедиції в 2015 р. // Археологічні дослідження в Україні 2015. К., 2016. С. 223–224.

21. Веремейчик О.М. Археологічні дослідження середньовічних поселень Чернігівського Полісся // Сіверянський літопис. 2018. № 1–2. С. 3–19. (Фахова).

22. Веремейчик О.М., Бондар О.М. Любеч у X–XVIII ст. (за матеріалами досліджень 2013–2018 рр.) // I Український археологічний з'їзд: Тези доповідей С. 152.

23. Веремейчик О.М. Дослідження стародавнього Любеча: підсумки та перспективи // Чернігівські старожитності. Чернігів, 2017. С. 231–239.

24. Веремейчик О.М. Археологічні дослідження Любецької експедиції Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка // Дніпровський паром. Природное единство и историко-культурное взаимодействие белорусско-украинского пограничья. Минск: издательство «Четыре четверти», 2018. С. 36–44. (Закордонна).

25. Бондар О.М., Веремейчик О.М. Дослідження літописного Листвена // Археологічні дослідження в Україні. 2016. К., 2018. С. 309–310.

26. Веремейчик О.М.,

Бондар О.М.
Дослідження
Любецької експедиції
// Археологічні
дослідження в
Україні. 2016. К.,
2018. С. 311–312.

27. Веремейчик О.М.
Кераміка середини
XIII ст.. з садиби
ювеліра в Любечі //
Археологія і давня
історія України. Вип.
4(29). 2018. – С. 297–
316. . (Фахова).

28. Веремейчик О.М.
Історична топографія
Любеча X–XI ст. //
Археологія і давня
історія України. Вип. 2
(35). 2020. С. 105–120.
(Фахова).

29. Веремейчик О.,
Бондар О. Роботи
Любецької експедиції
2018-2019 рр.
//Археологічні
дослідження в Україні
2019. К., 2020. С. 361–
363.

30. Бондар О.,
Веремейчик О.
Антоніївський
монастир у Любечі
(спроба візуально-
графічної
реконструкції) // За
покликом предків:
Збірник матеріалів
П'ятих
Самоквасівських
читань, присвячених
пам'яті В.П.
Коваленка
редколегія: О.Б.
Коваленко та ін.
Чернігів:
SCRIPTORIUM, 2019.
С. 157–171.

31. Веремейчик О.М.
Камерне поховання
кінця X – початку XI
ст. в Любечі //
Танатологія: смерть та
навколо смерті в
Європейській
культурі: Матеріали
Міжнародної
конференції. Вип. 1.,
Вип. 2. /Ред. кол.
Титова О.М. (гол. ред.)
та інші. Київ:
Видавничий дім
"Гельветика", 2020. С.
129–132.

32. Веремейчик О.М.
Житлова споруда
першої половини XVII
ст. у Любечі //
Археологія і давня
історія України. 2021.
Вип. 1 (38). С. 166–
180. (Фахова).

6) Наявність виданого
підручника чи
навчального
посібника або
монографії(розділу
монографії) з
дисципліни:

1.Веремейчик О.М.,
Шекун О.В.
Давньоруське
поселення
Ліскове.Чернігів:
Редакційно-
видавничий комплекс
«Деснянська
правда»,1999.184 с.
Веремейчик О.М.
Лівобережне Полісся
// Село Київської Русі.
Київ: Шлях, 2003. С.
26–47.

7) Участь в
конференціях з
тематики дисципліни
за останні 5 років
1.Чотирнадцята
Міжнародна наукова
конференція «Церква
– наука – суспільство:
питання взаємодії».
Виступила з
доповіддю «Церква
Іоакима та Анни в
Любечі» (Чернігів,
Нівчаотно-науковий
інститут історії,
етнології та
правознавства ім..
О.М. Лазаревського
ЧНПУ ім. Т.Г.
Шевченка 2 червня
2016 р.).
2. IV-й Польовий
семінар «Історична
реконструкція –
стародавній Ніжин».
Виступила з
доповіддю «Варіант
реконструкції
культової споруди на
Замковій Горі в
Любечі». (Ніжин,
Ніжинський
державний
університет ім. М.
Гоголя, 13 червня 2016
р.).
3. Міжнародна
конференція
«Ранньофеодальне
місто Південної Русі в
системі
міжцивілізаційних
контактів» Витупила з
доповіддю «Ювелірні
майстерні в Любечі на
Замковій Горі».
(Коростень, Київ, ІА
НАНУ, Коростенська
міська рада 5–8
жовтня 2016 р.)
4. Четверті Любецькі
читання. Виступила з
доповіддю
«Дослідження в
Любечі поблизу
кам'яниці
П.Пролуботка» (у
співавторстві з О.
Бондарем) та з
доповіддю
«Будівельні матеріали
з розкопок 2010 р. на
Замковій Горі» (у
співавторстві з
І.Ігнатенко). (сmt
Любеч, 8 грудня).

5. Четверті Самоквасівські читання. Виступила з доповіддю «Нові дослідження в Любечі» (м. Чернігів, 20 січня 2017 р.).

6. П'ятнадцята Міжнародна наукова конференція «Церква – наука – суспільство; питання взаємодії». Виступила з доповіддю «Воскресенський храм початку XVIII ст. з Антонієвського монастиря в Любечі» (у співавторстві з О.М. Бондарем). (м. Чернігів, 2 червня 2017 р.).

7. Польовий семінар «Історична реконструкція. Ніжин». Виступила з доповіддю «Кам'яниця П. Полуботка: дослідження, реконструкція, реставрація» (у співавторстві з О.М. Бондарем) (м. Ніжин, 14 червня).

8. Міжнародна наукова конференція «Возвягель–Звягель–Новоград-Волинський». Виступила з доповіддю «Любеч XVII–XVIII ст.» (м. Новоград-Волинський, 2–4 жовтня 2017 р.)

9. Міжнародна конференція, присвячена 50-річчю Національного заповідника «Чернігів Стародавній». Виступила з доповіддю «Дослідження стародавнього Любеча: підсумки та перспективи» (м. Чернігів, 5–6 жовтня 2017 р.)

10. П'яті Самоквасівські читання. Виступила з доповіддю «Нові дослідження в Любечі 2017 р.» (м. Чернігів, 21 грудня 2017 р.).

11. Міжнародна конференція «Дніпровський паром» Виступила з доповіддю «Археологічні роботи Любецької експедиції ЧНПУ іменем Т.Г. Шевченка» (м. Гомель, Республіка Беларусь, 26–27 квітня 2018 р.)

12. Підсумковий круглий стіл

«Дніпровський паром». Виступила з презентацією зала-фондосховища в Історико-археологічному музейному комплексі «Древній Любеч» (Чернігів-Любеч, 25-26 жовтня 2018 р.).

13. Семінар в історико-археологічному музейному комплексі «Древній Любеч». Виступила з доповіддю «Результати археологічних досліджень у Любечі». (Любеч, 9 листопада 2018 р.)

14. I Український Археологічний з'їзд. Виступила з доповіддю Любеч у X-XVIII _т.. (за матеріалами досліджень 2013-2018 рр.) (у співавторстві з Бондарем О.М.) (Ніжин, 23-25 листопада 2018 р.)

15. Наукова конференція «Гетьман І.С. Мазепа та Чернігівщина». Виступила з доповіддю «Садиба козацької старшини в Любечі» (м. Чернігів, 20-21 березня 2019 р.)

16. Сімнадцята Міжнародна наукова конференція «Церква – наука – суспільство: питання взаємодії». Виступила з доповіддю «Поховальні комплекси Любеча X-XI ст.» (м. Чернігів, 1 червня 2019 р.)

17. Міжнародна наукова конференція «Древляньські гради: ранні міста Східної Європи». Виступила з доповіддю «Продукція овруцької пірофілітової індустрії в Любечі та його окрузі» (м. Коростень, 15-17 червня 2019 р.)

18. Міжнародна наукова конференція «Страва і медос археологія життя» Виступила з доповіддю «Набір посуду в садибах середини XIII ст..(за матеріалами досліджень в Любечі)» (27-29 вересня 2019 р.. смт Меджибож)

19. II Всеукраїнська конференція: Танатологія: Смерть та навколо смерті у Європейській

культури. Київ. 13 листопада 2020 р.
Виступила з доповіддю «Камерне поховання кінця X – початку XI ст. у Любечі».
20. Дев'ятнадцята Міжнародна наукова конференція «Церква – наука – суспільство: питання взаємодії». Чернігів 28 травня 2021 р. Виступила з доповіддю: «Археологічно досліджені дерев'яні церкви Любеча та округи XII–XIX ст.»

8) Наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня. Наукове керівництво кандидатською дисертацією О.М. Бондаря «Історична топографія Чернігова у XIV–XVIII ст.» 07.00.01 – історія України. Дисертація захищена 31 жовтня 2017 р.

9) Участь в міжнародних проєктах: 2018–2019 – учасник проєкту ЄС програми Територіального співробітництва країн Східного партнерства (ЕаРТС)№ 83265672 «Від малих місцевих музейних форм до широкого транскордонного культурного співробітництва» <http://dnierprparom.net/>

11) Виконання функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проєкту), або головного редактора/члена редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України, або іноземного рецензованого наукового видання
1. Керівник Любецької постійно діючої експедиції Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г.

Шевченка (2009–2021 рр.).
2. Керівник Лиственської експедиції Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка (2015–2017 рр.)
2. Член редакційної колегії фахового видання «Сіверянський літопис». <http://www.siver-litopis.cn.ua/>

15) Участь в атестації наукових працівників як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради.

1. Була офіційним офіційним опонентом на захисті дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук Оногди О.В. «Кераміка Середньої Наддніпрянщини другої половини XIII–XV ст» зі спеціальності 07.00.04 – археологія. (2013).

2. Була офіційним опонентом на захисті дисертації Козюби Віталія Костянтиновича «Садиба X–XIII ст. (за матеріалами південноруських земель)» подану на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук зі спеціальності 07.00.04 – археологія. (2016 р.).

3. Була офіційним опонентом на захисті дисертації Сушко Аліни Олександрівни «Керамічні вироби спеціального призначення за археологічними матеріалами Києва» подану на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук зі спеціальності 07.00.04 – археологія. (2016 р.).

4. Була офіційним опонентом на захисті дисертації Борисова Артема Вадимовича «Давньоруське Поросся. Система заселення», подану на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук за спеціальністю

07.00.04 – археологія.
(2020 р.).
3. Була офіційним
опонентом на захисті
дисертації Журухіної
Олени Юріївни
«Намисто середнього
Подніпров'я X–XIII
ст.» подану на
здобуття наукового
ступеня кандидата
історичних наук за
спеціальністю
07.00.04 – археологія.
(2021 р.)

Написала відгуки на
автореферати
дисертацій:
Подану на здобуття
наукового ступеня
кандидата історичних
наук Пуголова Ю.О.
«Будівництво
населення роменської
культури
Дніпровського
Лівобережжя» за
спеціальністю
07.00.04 – археологія.
(2013 р.)

Подану на здобуття
наукового ступеня
кандидата історичних
наук Янченка В.В.
«Історична
реконструкція
дитинця Києва X –
першої половини XIII
ст.», за спеціальністю
07.00.01 – історія
України (2014 р.)
Подану на здобуття
наукового ступеня
кандидата історичних
наук
Тараненко С.П.
«Масова забудова
давньоруського
Подолу Києва:
планувальна
структура» за
спеціальністю
07.00.04 – археологія
(2014 р.)

Подану на здобуття
наукового ступеня
кандидата історичних
наук Ягодинської М.О.
«Давньоруські
пам'ятки Західного
Поділля X–XIII ст.»,
за спеціальністю
07.00.04 – археологія.
(2015 р.)

Подану на здобуття
наукового ступеня
кандидата історичних
наук
Готуна І.А.
«Соціально-
виробнича структура
збудови села
Середнього
Подніпров'я X–XIII
ст.», за спеціальністю
07.00.04 археологія.
(2016 р.)

Подану на здобуття
наукового ступеня
кандидата історичних

наук
Мироненко Л.В.
«Керамічний комплекс Батурина XVII – початку XVIII ст.» за спеціальністю 07.00.04 – археологія. (2017 р.)
Подану на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук:
Мельник О.О.
«Поховальні пам'ятки Києва XVI–XVIII ст.» за спеціальністю 07.00.04 археологія. (2017 р.)
Подану на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук:
Манігди О.В. «Село Галицької та Волинської земель (археологічна карта XII–XIII ст.)» за спеціальністю 07.00.04 археологія. (2017 р.)
Подану на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук:
Сергеевої М.С.
«Косторізне та деревообробне ремесла на території Південної Русі», за спеціальністю 07.00.04 – археологія. (2019 р.).
Подану на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук: Бібікова Д.В.
«Вишгород та його округа в X–XIII ст.», подану на здобуття ступеня кандидата історичних наук зі спеціальності 07.00.04 – археологія. (2019 р.).
Подану на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук:
Литвиненка Я.В.
«Інтер'єри Ближніх і Дальніх печер Києво-Печерської лаври як об'єкти культурної спадщини України», за спеціальністю 26.00.05 – Музезнавство. Пам'яткознавство. (2019 р.).

17) Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю:
1. Член спілки археологів України.
2. Член Кваліфікаційної Ради з видачі кваліфікаційних документів на

						<p>проведення археологічних досліджень на території України. https://iananu.org.ua/struktura/kvalifikatsijna-rada/sklad 3. Член Консультативної ради при Департаменті культури і туризму, національностей та релігій Чернігівської ОДА.</p>	
59768	Боровик Анатолій Миколайови ч	Професор кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом спеціаліста, Київський державний педагогічний інститут імені О.М.Горького, рік закінчення: 1975, спеціальність: , Диплом доктора наук ДД 005048, виданий 08.06.2006, Атестат професора 12ПР 004692, виданий 22.02.2007	37	Методика викладання історії у ЗВО	<p>3) Підвищення кваліфікації (від 26 листопада до 26 грудня 2018р.): Довідка № 22 від 27.12.2018 р. Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені К.Д.Ушинського .</p> <p>5) Публікації: - Загальна кількість за останні 10 років – 41. У тому числі за проблематикою навчальної дисципліни: 1. Боровик А.М. Історія створення середньої школи в Російській імперії на сторінках «Народной энциклопедии» // Сіверянський літопис. 2020. № 2. С. 178 – 185. (фахове). 2. Боровик А.М. Історія створення професійної освіти у Російській імперії на сторінках «Народной энциклопедии» // Сіверянський літопис. 2020. № 6. С. 77 – 88. (фахове). 3. Боровик А.М. Розвиток жіночої освіти у другій половині ХІХ – поч. ХХ ст. // Матеріали науково-практичної конференції «П'яті Фльорівські читання». Чернігів. Десна-Поліграф. 2017. С. 5 – 9. Та інші.</p> <p>6) Наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії (розділу монографії) з дисципліни: 1. Боровик А.М., Боровик М.А. Історія Чернігівського національного педагогічного університету у біографіях його керівників. Монографія. Київ.</p>

СПД Чалчинська Н.В.
2016. 416 с.

2. Боровик М. А,
Боровик А.М.
Чернігівський
державний
педагогічний інститут
в системі підготовки
педагогічних кадрів.
Монографія. Київ.
«Видавництво
Людмила». 2019. 272
с.

У монографіях мова
йде про організацію
навчання у
загальноосвітніх
школах за період від
1916 р. до 2016 р. та
проблемах у
підготовці учителів у
Чернігівському
педагогічному
інституті /університеті
цього ж періоду.

7) Участь в
конференціях з
тематики дисципліни
за останні 5 років

1. Організація та
проведення науково-
практичних
конференцій:

- «Г'яті Фльорівські
читання» 10 жовтня
2017 р. Чернігів.

- «Шості Фльорівські
читання» 12
листопада 2019 р.
Чернігів.

2. Виступи з
доповідями:

- Розвиток вищої
жіночої освіти у II
пол. XIX ст. – поч. XX
ст. - 10 жовтня 2017 р.
ЧНПУ.

- Кафедра педагогіки
і методики
викладання історії та
суспільних дисциплін
– сторінки історії – 12
листопада 2019 р.
НУЧК.

3. Всеукраїнська
науково-практична
онлайн конференція
«Професійна
діяльність сучасного
педагога» на базі
Київського
університету імені
Бориса Грінченка. 20
листопада 2020 р.

8) Наукове
керівництво
здобувачів, які
отримали документ
про присудження
наукового ступеня.
- Потій Н.М.
«Розвиток земської
початкової освіти в
Чернігівській губернії
(1865 – 1919 рр.)» -
дисертація на
здобуття наукового
ступеня кандидата
історичних наук.

Чернігів 2011.
- Герасимчук О.М.
«Реалізація
столипінської
аграрної реформи в
Чернігівській губернії
(1906 – 1917 рр.)» -
дисертація на
здобуття наукового
ступеня кандидата
історичних наук.
Чернігів 2014.

11) Виконання
функцій члена
редакційної колегії
наукового фахового
видання.
- «Сіверянський
літопис» - науковий
журнал, фахове
видання зі
спеціальності 032
«Історія та
археологія».
- «Сумська
старовина» -
всеукраїнський
науковий історичний
журнал, (фахове).

12) Організаційна
робота у закладах
освіти на посадах
керівника; досвід
роботи в закладах
загальної середньої
освіти:
- 1968 – 1970 рр. –
учитель початкових
класів та учитель
фізичного виховання
Нічогівської
восьмирічної школи,
Козелецького району,
Чернігівської області.
- 1975 – 1982 рр.
учитель історії та
суспільствознавства
Козелецької середньої
школи № 2,
Козелецького району,
Чернігівської області.

15) Участь в атестації
наукових працівників
як офіційний опонент
або член
спеціалізованої вченої
ради:
- Макаренко Т.П.
«Політика української
Центральної Ради
щодо національних
меншин (березень
1917 – квітень 1918
рр.)» -
Східноукраїнський
національний
університет імені В.
Даля. 2008. (канд.
дисертація) – опонент.
- Венцева Н.О.
«Розвиток вищої
історичної
педагогічної освіти
України в першій
половині ХХ ст.» -
Полтавський
національний
педагогічний

						<p>університет імені В.Г. Короленка. 2017. (докт. дисерт.) – опонент.</p> <p>- Заступник голови вченої спеціалізованої вченої ради К 79.053.01 у Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка.</p> <p>16) Керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком/проблемною групою: Протягом останніх п'яти років продовжував керувати проблемою групою студентів та молодих науковців з вивчення історії розвитку освіти та методики навчання історії.</p>	
79293	Бойко Тетяна Валеріївна	Доцент, Основне місце роботи	Філологічний факультет	<p>Диплом магістра, Чернігівський державний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка, рік закінчення: 2009, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Мова та література (англійська), Диплом кандидата наук ДК 035964, виданий 12.05.2016</p>	10	Іноземна мова для істориків	<p>Пройшла стажування у період з 13.01.2020 р. по 28.02.2020 р. при кафедрі германської філології Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка. Галузь знань – освіта/педагогіка. Тема стажування – Організація дистанційного навчання англійської мови на немовних спеціальностях. Тривалість (обсяг) стажування – 180 год./6 кредитів ЄКТС.</p> <p>1. Публікації у фахових виданнях України (5):</p> <p>1 .Бойко Т.В. Проблема здоров'я в сучасних дослідженнях // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. 2014. № 5 (288) березень. Частина II. С. 132-139. (Серія: Педагогічні науки)</p> <p>2. Бойко Т.В. Педагогічний супровід дітей з особливими потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла</p>

Коцюбинського. 2020 р. № 62. С. 172-176. (Серія: Педагогіка і психологія)
3. Бойко Т.В. Здоровьесберегающее образовательное пространство школы // Europäische Fachhochschule / European Applied Sciences, 2013. №10-1. С. 72-73
4. Бойко Т.В. Соціальне партнерство школи та громадських організацій щодо формування здорового способу життя учнівської молоді // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Вип. 113 / ЧНПУ імені Т. Г. Шевченка ; гол. ред. М. О. Носко. Чернігів : ЧНПУ, 2013. С.164-166 (Серія: Педагогічні науки)
5. Бойко Т.В. Інтерактивні технології навчання у процесі збереження здоров'я старшокласників // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Вип. 107. Том 3 / ЧНПУ імені Т. Г. Шевченка ; гол. ред. М. О. Носко. Чернігів : ЧНПУ, 2013. С. 36-38. (Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт)
6. Бойко Т.В. Становлення університетської освіти в Україні// Вісник Чернігівського національного педагогічного університету Вип. 84 / ЧНПУ імені Т. Г. Шевченка ; гол. ред. М. О. Носко. Чернігів, 2011. С. 22-24. (Серія: педагогічні науки)

2. Монографія

1. Бойко Т. В. Валеологічна діяльність соціальних педагогів: монографія. Під науковою редакцією С.В. Грищенко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2020. – 184 с.
2. Бойко Т.В. Діагностувальні методики //

							<p>Навчально-методичне видання / укладач Т. В. Бойко. – Чернігів : ЧНПУ імені Т.Г. Шевченка, 2013. 40 с.</p> <p>3. Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю</p> <p>Співпраця з British Council, Express Publishing, DAAD.</p>
66907	Горошко Юрій Васильович	Завідувач Кафедри, Професор, Основне місце роботи	Природничо-математичний факультет	<p>Диплом доктора наук ДД 002012, виданий 04.07.2013,</p> <p>Диплом кандидата наук КН 004470, виданий 25.01.1994,</p> <p>Атестат доцента ДЦАР 004456, виданий 30.10.1996,</p> <p>Атестат професора 12ПР 010981, виданий 29.09.2015</p>	29	Сучасні інформаційні технології та методика застосування комп'ютерної техніки в освітньому процесі та наукових дослідженнях	<p>Стажування: : Стажування – 14-21 травня та 31 травня-19 червня 2018 р., кафедра інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій в освіті Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К.Д.Ушинського. Довідка №16 від 20.06.2018 р.</p> <p>4) Наукові публікації Scopus або of Science: Web of Science</p> <p>1. Hanna Tsybko Yuriy Horoshko, Andrii Kostiuhenko. Methodological approaches to the selection of learning management systems for use in the educational process // E-learning Vol. 10. E-learning and Smart Learning Environment for the Preparation of New Generation Specialists. - Katowice-Cieszyn : Studio Noa for University of Silesia. - P. 501-514.</p> <p>2. Horoshko, Yuriy V., Mitsa, Oleksandr V., Melnyk, Valentyn I. METHODOLOGICAL APPROACHES TO SOLVING OLYMPIAD TASKS ON COMPUTER SCIENCE INFORMATION TECHNOLOGIES AND LEARNING TOOLS, Том: 71, Выпуск: 3, Стр.: 40-52 , DOI: 10.33407/itlt.v71i3.2482 . Опубликовано: 2019.</p> <p>3. Horoshko Y., Tsybko H. Experience and the prospects of using free software at the teachers' training university // E-learning Vol. 9. Effective Development of Teacher's Skills in the Area of ICT and E-learning. Monograph. Katowice-Cieszyn. 2017. – p.295 – 309.</p> <p>4. Yuriy Horoshko, Hanna Tsybko, Evhenii Vinnychenko, Andrii Kostiuhenko, Nataliia</p>

Priadko. Impact of changes in teaching computer science in ukrainian schools on forming the content of computer science courses at non-core specialties in universities // E-Learning and STEM Education Scientific Editor Eugenia Smyrnova-Trybulska "E-Learning", 11, Katowice-Cieszyn 2019, pp. 643-657.

5) Публікації з тематики дисципліни:

1. Горошко Ю.В. Застосування тестових систем для здійснення оцінювання майбутніх викладачів / Л. А. Матвійчук, Ю. В. Горошко, Г. Ю. Цибко, Є. Ф.Вінниченко // Інформаційні технології в освіті. - 2018. - № 37. С. 90-98.
2. Горошко Ю.В., Мельник В.І., Міца О.В. Про турніри юних інформатиків / Ю.В. Горошко, В.І.Мельник, О.В.Міца // Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання: збірник наукових праць / Редрада. - К.: Вид-во НПУ ім М.П.Драгоманова, 2018.- Вип. 20(27).- С. 32-39.
3. Горошко Ю.В., Цибко Г.Ю. Про перспективи використання мови Swift у навчанні програмування / Ю.В. Горошко, Г.Ю. Цибко // Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання: збірник наукових праць / К.: Вид-во НПУ ім М.П.Драгоманова, 2017.- Вип. 19(26).- С. 59-63.
4. Жалдак М.І., Морзе Н.В., Рамський Ю.С., Горошко Ю.В., Цибко Г.Ю., Вінниченко Є.Ф., Костюченко А.О. Пам'яті Андрія Вікторовича Пенькова / Ю.В. Горошко, ... // Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання: збірник наукових праць / К.: Вид-во НПУ ім М.П.Драгоманова, 2016.- Вип. 18(25).- С. 165-168.
5. Ю.В.Горошко, Г.Ю.Цибко, А.О.Костюченко. Технології опрацювання великих даних у навчанні

інформатичних дисциплін // Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Вип. 12 (168) / Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка ; голов. ред. М. О. Носко. Чернігів : НУЧК, 2021. 324 с. (Серія: Педагогічні науки). - с. 8-17

6) Наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії (розділу монографії) з дисципліни:

1. Mathematics with a computer: The teacher's guide. Third Edition, supplemented/ M.I.Zhaldak, Y.V.Goroshko, E.F.Vinnuchenko, G.Y.Tsybko. – Чернігів.: ФОП Баликіна О.В., 2016. – 301 р.

7) Участь в конференціях з тематики дисципліни за останні 5 років

1. Міжнародна конференція ICHTML 2020: THE INTERNATIONAL CONFERENCE ON HISTORY, THEORY AND METHODOLOGY OF LEARNING, м. Кривий Ріг, 15-17 жовтня 2020 р.

2. Всеукраїнська науково-практична конференція студентів, аспірантів і молодих учених «Крок у науку: дослідження у галузі природничо-математичних дисциплін та методик їх навчання» (м. Чернігів, 20 листопада 2020 року).

3. Всеукраїнська конференція «Проблеми викладання геометрії у закладах освіти: теорія, методика, практика» (м. Харків, ХНУ імені В.Н. Каразіна, 8-10 квітня 2019).

4. Всеукраїнська науково-практична конференція студентів, аспірантів і молодих учених «Крок у науку»: дослідження у галузі природничо-математичних

дисциплін та методик їх навчання (м. Чернігів, Національний університет „Чернігівський колегіум” імені Т.Г.Шевченка, 27 листопада 2019 р.)

7) участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради, або члена не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад; Член спеціалізованої вченої ради Д 79.053.02

1. Виступив офіційним опонентом на захисті дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук Підгорної Тетяни Володимирівни «Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх учителів природничо-математичних дисциплін до професійної діяльності в умовах інформатизованого навчального процесу» спеціальність 13.00.02 – теорія і методика навчання (інформатика).

2. Виступив офіційним опонентом дисертаційного дослідження Василя Михайловича Франчука «Методика навчання інформатичних дисциплін у педагогічних університетах з використанням веб-орієнтованих систем», поданого на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук за спеціальністю 13.00.02 – теорія та методика навчання (інформатика).

8) виконання функцій (повноважень, обов'язків) наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового

видання, що індексується в бібліографічних базах;
Є членом редакційної колегії Вісника Національного університету "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка (фахове видання).
9) робота у складі експертної ради з питань проведення експертизи дисертацій МОН або у складі галузевої експертної ради як експерта Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або у складі Акредитаційної комісії, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН/зазначеного Агентства, або Науково-методичної ради/науково-методичних комісій (підкомісій) з вищої або фахової передвищої освіти МОН, наукових/науково-методичних/експертних рад органів державної влади та органів місцевого самоврядування, або у складі комісій Державної служби якості освіти із здійснення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю);
Голова акредитаційної комісії освітньо-професійної програми "Інформатика*" (спеціаліст) у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (2018 р.).
Голова акредитаційної комісії освітньо-професійної програми "Середня освіта, Інформатика" (магістерський рівень) у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (2018 р.).
15) керівництво школярем, який зайняв призове місце III-IV етапу

						<p>Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів, II-III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів - членів Національного центру "Мала академія наук України"; участь у журі III-IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів чи II-III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів - членів Національного центру "Мала академія наук України" (крім третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня);</p> <p>5. Голова журі</p> <p>1. 3-го етапу олімпіади з інформатики серед школярів;</p> <p>2. всеукраїнського турніру юних інформатиків.</p> <p>Член журі</p> <p>2. 4-го етапу Всеукраїнської олімпіади з інформатики серед школярів;</p> <p>3. 3-го етапу олімпіади з інформаційних технологій серед школярів.</p>	
111175	Ячменіхін Костянтин Михайлович	Завідувач кафедри, професор кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом спеціаліста, Мордовський державний університет, рік закінчення: 1973, спеціальність: , Диплом доктора наук ДД 007943, виданий 10.02.2010, Атестат професора ПРАР 000172, виданий 31.03.1995	24	Історія історичної науки	Підвищення кваліфікації: Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського з 1.11.2017 по 30.11.2017 р. Публікації: 1. Ячменіхін К.М. Європейські інновації в інфраструктурі військових поселень Російської імперії. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Вип. 145. Серія: Історичні науки. № 12. Чернігів, 2017. С. 98 – 101. 2. Ячменіхін К.М., Стрілюк О.Б. Співпраця П.А. Столипіна та І.Я. Гурлянда щодо вирішення «Фінляндського питання». Глея. Науковий вісник. Вип.

139 (№12). Ч. I.
Історичні науки. Київ,
2018. С. 209 – 213.

3. Ячменіхін К.М.,
Стрілюк О.Б.
«Аракчєєвщина»: історіографічні міфи. Гілея. Науковий вісник. Вип. 149 (№ 10). Ч. I. Історичні науки. Київ, 2019. С. 216 – 220.

3. Взаємовідносини О.А. Аракчєєва з колегами по службі Scientific achievements of modern society. - Abstracts of the 8-th International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. Liverpool, United Kingdom, 2020. pp. 908 – 912 Наукова стаття
url: <http://sci-conf.com.ua>

4. О.А. Аракчєєв у родинних стосунках Dynamic of the development of the world science. Abstracts of the 7-th International scientific and practical conference. Perfect publishing. Vancouver, Canada, 2020. pp. 986 – 995. Наукова стаття
url: <http://sci-conf.com.ua>

5. «Аракчєєвщина»: історіографічні міфи Гілея. Науковий вісник. Вип. 149 (№10). Ч. I. Історичні науки. Київ, 2019. – С. 216 – 220.

6. Співпраця П.А. Столипін та І.Я. Гурлянда щодо вирішення «Фінляндського питання» Гілея. Науковий вісник. Вип. 139 (№12). Ч. I. Історичні науки. Київ, 2018. – С. 209 – 213.

Участь в атестації наукових працівників як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради (не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад):
К 79.053.01
Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка.
Міністерство освіти і науки України.
Чернігів.
Д 64.051.10
Харківський

національний університет імені В.Н.Каразіна.
Офіційний опонент на захисті кандидатської та докторської дисертації:
2015 – Кушнар'ов С.С. «Південне порубіжжя Російської держави наприкінці XVI – XVII ст.(на прикладі Середнього Пооскілля)»;
2015 – Прігарін О.А. «Формування етноконфесійної спільноти росіян-старообрядців у Нижньому Подунав'ї (друга половина XVIII – перша половина XIX ст.)»
2020 – Швець В.В. «Військово-адміністративна та наукова діяльність генерала М.О. Домонтовича»;
Наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня:
Лашук Наталія Василівна – захист кандидатської дисертації «Російське масонство в суспільно-політичних дискусіях останньої чверті XIX – початку XX ст.» - 07.00.02 – всесвітня історія – 2021.
Михтуненко Вікторія Вікторівна захист кандидатської дисертації «Науково-педагогічна та громадсько-політична діяльність І.Я. Гурлянда» 07.00.02 - 2019.
Участь у конференціях:
- Круглий стіл «Культурна політика ЄС: базові цінності та кращий досвід» з презентацією проєкту «Культурний вимір Європи» (Чернігів, 13 грудня 2019 р.).
- Круглий стіл «Актуальні проблеми сучасної історичної науки. Чернігів, 21 червня 2019 р.
Член редакційної колегії фахового видання:
Член редколегії фахового видання Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Серія «Педагогічні науки». Організаційна робота

												у закладах освіти на посадах керівника: Завідувачка кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<i>ПРО3. Розробляти й реалізувати історичні та міждисциплінарні проекти з урахуванням сучасних методологічних підходів.</i>	☒	Сучасні інформаційні технології та методика застосування комп'ютерної техніки в освітньому процесі та наукових дослідженнях	Клас ПК (обладнання 2018, 2020 рр.) з підключенням до мережі інтернет Вільнопоширюване ПЗ: ОС Linux, Пакет LibreOffice, Google застосунки, Пакет Moodle, Пакет КНІМЕ Лекції з елементами тренінгу, виконання лабораторних робіт та практичних завдань, розробка онлайн тестів та форм, робота з науковими та освітніми ресурсами в мережі Інтернет використання програмних продуктів Google, Moodle.	Форми та методи оцінювання: усне опитування, контрольні роботи, тестування, написання творчих робіт, створення опитувань, тестових форм. Підсумковий контроль – залік.
		Практикум з наукового історичного дослідження	Лекції з елементами тренінгу, практичні заняття, написання наукових текстів різного формату, частково-пошуковий метод.	Оцінювання письмових робіт, усне опитування, оцінювання участі в дискусіях. Підсумковий контроль – залік.
		Археологічна практика	Участь у проведенні археологічних досліджень в рамках діючої археологічної експедиції.	Перевірка звітної документації, щоденника практики. Підсумковий контроль – залік.
		Науково-дослідна практика	Написання наукових текстів, написання статей, тез доповідей, написання чорнового варіанту фрагментів кваліфікаційної роботи.	Підсумковий контроль – залік.
		Підготовка та захист магістерської роботи	Історична евристика, загальнонаукові методи: аналіз, синтез, системний підхід, опис. Метод джерелознавчої критики. Написання, перевірка та редагування текстів.	Підсумковий контроль – захист.
<i>ПРО1. Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх</i>	☒	Історія історичної науки	Лекції, семінарські заняття, виконання письмових завдань. Використання можливостей індивідуальної та групової роботи, частково-пошуковий та дослідницький методи.	Форми та методи оцінювання: усне опитування, участь у дискусіях та обговореннях, колоквіумах. Підсумковий контроль – усний іспит.
		Соціогуманітарне знання та історичне	Лекції, семінарські заняття, читання та коментоване	Усне опитування, оцінювання роботи на

досліджень.		мислення в Україні у XIX - на початку XXI ст.	читання джерел та літератури, обговорення важливих проблем в режимі конференцій, семінарів. Написання есе.	семінарських заняттях, перевірка письмових робіт. Підсумковий контроль – іспит в усній формі.
		Актуальні проблеми історичного джерелознавства	Лекції з використанням презентацій, семінарські заняття. написання есе, письмових робіт, методи коментованого читання історичних джерел; використання індивідуальних та групових форм роботи.	Перевірка письмових робіт, усне опитування, оцінювання участі в дискусіях. Підсумковий контроль – іспит в усній формі.
		Практикум з наукового історичного дослідження	Лекції з елементами тренінгу, практичні заняття, написання наукових текстів різного формату, частково-пошуковий метод.	Оцінювання письмових робіт, усне опитування, оцінювання участі в дискусіях. Підсумковий контроль – залік
		Польова археологія	Інтерактивні методи навчання (диспут), словесні методи навчання (лекція, бесіда), практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій), дослідницький метод навчання.	Усне опитування, участь у груповій роботі, творчі роботи, презентації, контрольні роботи. Підсумковий контроль – іспит в усній формі.
		Археологічна практика	Участь у проведенні археологічних досліджень в рамках діючої археологічної експедиції.	Перевірка звітної документації, щоденника практики. Підсумковий контроль – залік.
ПРО2. Здійснювати рецензування, коментування, анотації наукових, науково-популярних, освітніх та публіцистичних текстів, які стосуються питань історії та археології.	☒	Історія історичної науки	Лекції, семінарські заняття, виконання письмових завдань. Використання можливостей індивідуальної та групової роботи, частково-пошуковий та дослідницький методи.	Форми та методи оцінювання: усне опитування, участь у дискусіях та обговореннях, колоквіумах. Підсумковий контроль – усний іспит.
		Соціогуманітарне знання та історичне мислення в Україні у XIX - на початку XXI ст.	Лекції, семінарські заняття, читання та коментоване читання джерел та літератури, обговорення важливих проблем в режимі конференцій, семінарів. Написання есе.	Усне опитування, оцінювання роботи на семінарських заняттях, перевірка письмових робіт. Підсумковий контроль – іспит в усній формі.
		Актуальні проблеми історичного джерелознавства	Лекції з використанням презентацій, семінарські заняття. написання есе, письмових робіт, методи коментованого читання історичних джерел; використання індивідуальних та групових форм роботи.	Перевірка письмових робіт, усне опитування, оцінювання участі в дискусіях. Підсумковий контроль – іспит в усній формі.
		Польова археологія	Інтерактивні методи навчання (диспут), словесні методи навчання (лекція, бесіда), практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій), дослідницький метод навчання.	Усне опитування, участь у груповій роботі, творчі роботи, презентації, контрольні роботи. Підсумковий контроль – іспит в усній формі.
		Методика викладання історії у ЗВО	Аналітичні, індуктивні, дедуктивні, проблемного викладу і частково-пошукові, словесні, наочні, практичні.	Методами усної, письмової, тестової перевірки та практичного контролю. Підсумковий контроль – іспит в усній, письмовій чи тестовій формі.

		Практикум з наукового історичного дослідження	Лекції з елементами тренінгу, практичні заняття, написання наукових текстів різного формату, частково-пошуковий метод.	Оцінювання письмових робіт, усне опитування, оцінювання участі в дискусіях. Підсумковий контроль – залік.
<i>ПРО4. Застосовувати у професійній діяльності у сфері історії та археології сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проектів.</i>	☒	Підготовка та захист магістерської роботи	Історична евристика, загальнонаукові методи: аналіз, синтез, системний підхід, опис. Метод джерелознавчої критики. Написання, перевірка та редагування текстів.	Підсумковий контроль – захист.
		Науково-дослідна практика	Написання наукових текстів, написання статей, тез доповідей, написання чорнового варіанту фрагментів кваліфікаційної роботи.	Підсумковий контроль – залік.
		Методика викладання історії у ЗВО	Аналітичні, індуктивні, дедуктивні, проблемного викладу і частково-пошукові, словесні, наочні, практичні.	Методами усної, письмової, тестової перевірки та практичного контролю. Підсумковий контроль – іспит в усній, письмовій чи тестовій формі.
		Педагогічна практика у ЗВО	Підготовка та проведення лекційних та практичних занять у ЗВО. Інтерактивні методи навчання. Практичні методи навчання. Дослідницький метод навчання.	Оцінювання підготовки та проведення занять. Підсумковий контроль – залік.
		Сучасні інформаційні технології та методика застосування комп'ютерної техніки в освітньому процесі та наукових дослідженнях	Лекції з елементами тренінгу, виконання лабораторних робіт та практичних завдань, розробка онлайн тестів та форм, робота з науковими та освітніми ресурсами в мережі Інтернет використання програмних продуктів Google, Moodle.	Форми та методи оцінювання: усне опитування, контрольні роботи, тестування, написання творчих робіт, створення опитувань, тестових форм. Підсумковий контроль – залік.
<i>ПРО5. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері історії та археології, висувати та перевіряти гіпотези, обирати методи дослідження, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.</i>	☒	Практикум з наукового історичного дослідження	Лекції з елементами тренінгу, практичні заняття, написання наукових текстів різного формату, частково-пошуковий метод.	Оцінювання письмових робіт, усне опитування, оцінювання участі в дискусіях. Підсумковий контроль – залік.
		Науково-дослідна практика	Написання наукових текстів, написання статей, тез доповідей, написання чорнового варіанту фрагментів кваліфікаційної роботи.	Підсумковий контроль – залік.
		Підготовка та захист магістерської роботи	Історична евристика, загальнонаукові методи: аналіз, синтез, системний підхід, опис. Метод джерелознавчої критики. Написання, перевірка та редагування текстів.	Підсумковий контроль – захист кваліфікаційної роботи.
<i>ПРО6. Здійснювати експертизу пам'яток історії, археології та культури з метою їх охорони та подальшого використання.</i>	☒	Актуальні проблеми історичного джерелознавства	Лекції з використанням презентацій, семінарські заняття. написання есе, письмових робіт, методи коментованого читання історичних джерел; використання індивідуальних та групових форм роботи.	Перевірка письмових робіт, усне опитування, оцінювання участі в дискусіях. Підсумковий контроль – іспит в усній формі.

		Польова археологія	Інтерактивні методи навчання (диспут), словесні методи навчання (лекція, бесіда), практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій), дослідницький метод навчання.	Усне опитування, участь у груповій роботі, творчі роботи, презентації, контрольні роботи. Підсумковий контроль – іспит в усній формі.
		Археологічна практика	Участь у проведенні археологічних досліджень в рамках діючої археологічної експедиції.	Перевірка звітної документації, щоденника практики. Підсумковий контроль – залік.
<i>ПРО7. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань історії та/або археології українською та іноземною мовами до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.</i>	☒	Іноземна мова для істориків	Виконання практичних завдань з перекладу, написання есе, доповідей, створення презентацій, спілкування з фахових проблем; ситуативний, аудіо-лінгвістичний метод, граматично-перекладний метод.	Форми та методи оцінювання: Усне опитування, написання письмових робіт, тез доповідей, есе. Підсумковий контроль – іспит в усній формі та залік.
		Історія історичної науки	Лекції, семінарські заняття, виконання письмових завдань. Використання можливостей індивідуальної та групової роботи, частково-пошуковий та дослідницький методи.	Форми та методи оцінювання: усне опитування, участь у дискусіях та обговореннях, колоквіумах. Підсумковий контроль – усний іспит.
		Соціогуманітарне знання та історичне мислення в Україні у XIX - на початку ХХІ ст.	Лекції, семінарські заняття, читання та коментоване читання джерел та літератури, обговорення важливих проблем в режимі конференцій, семінарів. Написання есе.	Усне опитування, оцінювання роботи на семінарських заняттях, перевірка письмових робіт. Підсумковий контроль – іспит в усній формі.
		Педагогічна практика у ЗВО	Підготовка та проведення лекційних та практичних занять у ЗВО. Інтерактивні методи навчання. Практичні методи навчання. Дослідницький метод навчання.	Оцінювання підготовки та проведення занять. Підсумковий контроль – залік.
		Підготовка та захист магістерської роботи	Історична евристика, загальнонаукові методи: аналіз, синтез, системний підхід, опис. Метод джерелознавчої критики. Написання, перевірка та редагування текстів.	Підсумковий контроль – захист кваліфікаційної роботи.
		Методика викладання історії у ЗВО	Аналітичні, індуктивні, дедуктивні, проблемного викладу і частково-пошукові, словесні, наочні, практичні.	Методами усної, письмової, тестової перевірки та практичного контролю. Підсумковий контроль – іспит в усній, письмовій чи тестовій формі.
		<i>ПРО8. Розширювати актуалізовану джерельну базу за рахунок введення до наукового обігу архівних джерел, опрацювання фондів музеїв, участі у наукових й археологічних експедиціях тощо.</i>	☒	Актуальні проблеми історичного джерелознавства
Археологічна практика	Участь у проведенні археологічних досліджень в рамках діючої археологічної експедиції.			Перевірка звітної документації, щоденника практики. Підсумковий контроль – залік.

		Науково-дослідна практика	Написання наукових текстів, написання статей, тез доповідей, написання чорнового варіанту фрагментів кваліфікаційної роботи.	Підсумковий контроль – залік.
		Підготовка та захист магістерської роботи	Історична евристика, загальнонаукові методи: аналіз, синтез, системний підхід, опис. Метод джерелознавчої критики. Написання, перевірка та редагування текстів.	Підсумковий контроль – захист кваліфікаційної роботи.
<i>ПРО9. Здійснювати викладацьку діяльність у закладах вищої освіти на основі сучасних освітніх технологій, а також принципів і практик європейських країн.</i>	☒	Сучасні інформаційні технології та методика застосування комп'ютерної техніки в освітньому процесі та наукових дослідженнях	Лекції з елементами тренінгу, виконання лабораторних робіт та практичних завдань, розробка онлайн тестів та форм, робота з науковими та освітніми ресурсами в мережі Інтернет використання програмних продуктів Google, Moodle.	Форми та методи оцінювання: усне опитування, контрольні роботи, тестування, написання творчих робіт, створення опитувань, тестових форм. Підсумковий контроль – залік.
		Іноземна мова для істориків	Виконання практичних завдань з перекладу, написання есе, доповідей, створення презентацій, спілкування з фахових проблем; ситуативний, аудіо-лінгвістичний метод, граматично-перекладний метод.	Форми та методи оцінювання: Усне опитування, написання письмових робіт, тез доповідей, есе. Підсумковий контроль – іспит в усній формі та залік.
		Методика викладання історії у ЗВО	Аналітичні, індуктивні, дедуктивні, проблемного викладу і частково-пошукові, словесні, наочні, практичні.	Методами усної, письмової, тестової перевірки та практичного контролю. Підсумковий контроль – іспит в усній, письмовій чи тестовій формі.
		Педагогічна практика у ЗВО	Підготовка та проведення лекційних та практичних занять у ЗВО. Інтерактивні методи навчання. Практичні методи навчання. Дослідницький метод навчання.	Оцінювання підготовки та проведення занять. Підсумковий контроль – залік.